

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavlja:

celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnishvu prejeman:

celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5:50
na mesec 1:90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5, (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zvečer izvenredni modelje in pravilnik.

Inserati veljajo: peterostopna petit vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 20 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vposlatve naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6:50
na mesec 2:30

za Nemčijo:

celo leto K 28—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 30—

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znakša.

Upravištvu: Knafljeva ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 8.

Somišljeniki-volilci!

Pridite na dan državnoborske volitve v torek 13. t. m. zanesljivo na volišče in oddajte glasovnice, na katerih bo napisano ime kandidata narodno-napredne stranke:

dr. Vladimir Ravnihar,
odvetnik v Ljubljani.

Pričakujemo, da bo vsakdo izmed narodnih in naprednih volilcev storil svojo dolžnost ter s tem pripomogel, da si bo bela naša slovenska Ljubljana tretjič osvetlila svoje lice v letošnji volilni kampanji.

V Ljubljani, dne 8. junija 1911.

Izvrševalni odbor narodno-napredne stranke.

Ljudstvo vstaja!

Pa je res pravo veselje gledati to mogočno volilno gibanje, ki je nastalo sedaj po vsem Slovenskem — proti klerikalni stranki. Nastala je pač naravna reakcija proti dolgoletni strahovladi klerikalne stranke. Vedni siloviti pritisk je vzbudil končno odpor, velik, v mnogih okrajih vprav srdit odpor. Ljudstvo vstaja!

Ne čudimo se temu čisto nič in vemo, da bo prišlo še huje, če se naša duhovščina ne izpametuje o pravem času in če o pravem času ne izprevidi, da je postavila katoliško cerkev v službo političnih pustolovcev in katoliško vero degradirala v dekle teh ljudi.

Duhovščina živi med ljudstvom in morala bi torej vedeti, da ima vsako tiranstvo svoje meje. Desetletja sem je bil kmet ponižno orodje v duhovskih rokah. Duhovnik je ukazoval, kmet je pa moral molčati. Kmet je moral vedno molčati; nikoli ni smel imeti svoje volje in nikoli ni smel poslušati svoje pameti in nikoli ni smel voliti po svojem sreju.

Zdaj so se mu začele odpirati oči. Izgubil je zaupanje v tiste, ki mu jih je njegov duhovnik predstavljal kot njegove rešitelje. Izgubil je to zaupanje, ker je sprevidel, da ga ti ljudje samo varajo. Kaj mu vse obehtajo pred volitvami. Vse obljubijo klerikalci, kar kdo hoče. A sedaj, ko vidi ljudstvo, da mu klerikalni po-

slanec ni prav nič koristil, da mu je samo pesek sipal v oči, zdaj ga je prešinila sveta jeza nad brezvestnostjo teh ljudi in s to sveto jezo v sreju je planil v volilni boj.

Kamorkoli pogledamo, povsod vidimo eno in isto: ljudstvo je spoznalo, da mu večni boji proti naprednjakom niso prinesli nobene koristi. Leto in leta sliši ljudstvo isto hujkarijo: vera je v nevarnosti, dan na dan pa vidi, da veri in cerkvi noben človek nič neče. Leto za letom so klerikalni generali podili ljudstvo v boj proti naprednjakom, dan na dan pa vidi, da se pri tem boju debele samo ti širokoustni klerikalni generali.

Ljudstvo obrača klerikalcem hrbet in se punta proti klerikalnemu tiranstvu. Kako naj bi bilo drugače! Kaj pa veže naše ljudstvo na klerikalce? Nič, prav nič! Naše ljudstvo se je dalo nagnati v klerikalni tabor in si je dalo zvezati roke ter je udano prenašalo svojo sužnost, dokler je upalo, da mu bodo klerikalci prinesli pomoč. Sedaj pa je spoznalo, da živi klerikalizem od zlorabe vere in da ljudstvo samo izkorišča za profite posamežnikov.

Odtod ta mogočni odpor. Na eni strani vidimo, da je še vedno v duhovski odvisnosti živeče ljudstvo popolnoma apatično, na drugi strani vidimo, da so vsi pametni, razsodni ljudje šli z navdušenjem v volilni boj zoper klerikalizem.

Kakšen bo izid tega volilnega boja, tega danes nihče ne ve, odvisno

je od tega, v kaki meri bo to pot za legal duhovski terorizem. Razmere so take, da bi pri letošnjih volitvah klerikalci izgubili vsaj dve tretjini svojih mandator, če bi se volitve vršile svobodno in če bi duhovniki ne zlorabljali vere in cerkve. Ljudstvo vstaja in gre z najlepšimi upanji v boj za volitev dne 13. junija.

Poraz klerikalne stranke v Benkovičevem okraju.

Trbovlje, 6. junija.

Brzopisno smo že včeraj poročali o dogodkih, ki so razburili na binkoštni ponedeljek celo trboveljsko dolino ter jasno pokazali razpoloženje volitev v laško-trboveljsko-brežiškem volilnem okraju.

Vsem mladežem v volilnem boju, vsem pesimistom, ki resignirano drže roke križem, češ klerikalizem je naravna sila, katere prihaja nad slovenski narod kakor povodenj in toča in proti kateri ni leka in pomoči, naj služi sodba ljudstva, ki jo je izreklo v ponedeljek v Trbovljah v bodrilu, naj jih vzbudi k neumornemu delu zadnje dni pred volitvijo in naj jim vlije upanje na napredno zmago. Volilni okraj Laško-Trbovlje-Brežice je v danih razmerah najpripravnejši, da se v njem strmoglavi za vedno klerikalna strahovlada ter tako prizadene slovenskemu klerikalizmu samemu udarec, ki bo segel v korenine.

Naprednjaki naj skušajo doseči v agilitosti in neumornosti te zadnje dni ne le svoje klerikalne nasprotnike, temveč naj se vzgledujejo na delovanje socialnih demokratov, ki store za svojega kandidata vse kar je mogoče. Če jih napredna javnost doseže te poslednje dni, je zmaga naprednega kandidata dr. Kukovca zagotovljena!

Bila bi to zmaga, na katero bi upravičeno gledal celi slovenski narod s pravim ponosom, bil bi to omen boljših in srečnejših časov za slovensko ljudstvo!

Naprednjaki naj se svojih dolžnosti zavedajo, ki jih imajo ne le do svojega občega volilnega okraja, ampak katere jim nalaga slovensko ljudstvo, ono slovensko ljudstvo, ki hrepeni, zavestno ali še ne, po svobodnem, kulturnem in socialnem razvoju!

Tembolj je treba napeti v zadnjem odločilnem tednu pred volitvami vse moči, še enkrat natančno pregledati vrste pristašev, še poskusiti pridobiti naprednemu kandidatu, napredni ideji novih somišljenikov, ker je klerikalizem spoznal baš v tem okraju svo nevarnost položaja ter organiziral vse svoje sile, da si izvojuje zmago.

V Trbovljah, kjer so se pametni duhovniki (kje so tisti časi!) z ozirom na velikansko napredno večino župljanov vedno ogibali posegati v politiko iz prižnice in izpred oltarja, je duhovščina zadnje dni naravnost znorela. Oba binkoštna praznika so bile pridige politični govori in župnik, naščevan po svojih mlajših kaplanih se je spozabil celo tako daleč, da je z uradne razglasilne knjižice dal oznaniti pri vsaki maši: »Dne 13. junija so državnoborske volitve. Cerkev zapoveduje vsem vernikom pod kaznijo grdega greha, da volijo edinega krščanskega moža dr. Benkoviča.« Iz volilne svobode so trboveljski kaplani napravili cerkveno zapoved!

Duhovnikom ni bilo mar, da je ta zloraba cerkvene oblasti učinkovala pri večini navzočih kar najslabše. Ljudje, pohujšani od takega bogoskrunskega dela, so zapuščali demonstrativno cerkev, marsikdo je pri tej priliki prvič izustil grdo besedo »prokleti far« ter sklenil opravljati v bodoče svojo pobožnost brez duhovne pomoči. Naši kaplani pa so pristopili k daritvi ne zmeneč se za to, da se ravnokar izpolnjujejo nad njimi besede »Gorje onemu, ki pohujšanje daje.«

Največjo predrznost pa je zakrivil trboveljski kaplan Jamšek v ponedeljek. Imel je rudarsko romarsko mašo na Planini, katero so plačali delavci, skoraj izključno naprednjaki in socialni demokrati. Ta mož, ki v svoji slepi klerikalni strasti ne loči več oltarja od agitacijske mize, ne molitve od volilnega govora, ki zamenuje zapovedi krščanske ljubezni z gesli političnega sovraštva, je spremenil romarsko cerkev v pivnico ter s prižnice »obdeloval« navzoče naprednjake in socialne demokrate za »katoliškega moža«. Da niso bili delavci treznejši kot politikujoči kaplan, prišlo bi bilo v cerkvi sami do burnih prizorov.

V ljudstvu vedno bolj dozoreva spoznanje, da treba ločiti med vero

in politiko in klerikalci se baš tega spoznanja najbolj boje. Le tako si je razlagati, da so bili romarji, ki so se vračali iz Planine pri klerikalnem domu sprejeti z žvižganjem in zasmevanjem — toda ne morda od naprednih volilcev, temveč od klerikalcev samih!

Če je ljudstvo že hotelo dokazati, kako cenijo duhovniki pravo pobožnost, včeraj so mu duhovniki to sami pokazali.

Če so hoteli naši kmetje že izvedeti, kakšna je ljubezen in spoštovanje kaplanov do njih, so pred par dnevi izvedeli. V hipni blaznosti se je ustrelil ugleden kmet; duhovščina, ki pri nas pokopuje grešnega liberalca, če je imel le kaj pod palec, akoravno se je sam usmrtil (v zadnjih mesecih sta se zgodila dva taka slučajja) je nesrečni rodbini kmetasamomorileca odrekla cerkveni pogreb. Ogorčenje med kmeti je bilo nepopisno — in prepozno so kaplani izprevideli, da je v sedanjem volilnem času vsak taktičen pogrešek nevaren. Pokazalo se je, da je ta farovška odredba odtegnila klerikalnemu kandidatu v naši občini zadnjo oporo, na katero se je zanašal, — glasove naših kmetov. Nad vse značilno je tudi, da so se po včerajšnjem Benkovičevem shodu zbrali navzoči kmetje v drugi gostilni, da tam nadaljujejo posvetovanje o volitvah. Od napredne strani se tega sestanka namenoma ni nihče udeležil, prepustili smo lastni razsodnosti uglednih posestnikov, da sodijo o Benkoviču in njegovi kandidaturi. Storili so po pameti, izrekli so, da odklanjajo Benkovičovo kandidaturu in hočejo voliti dr. Kukovca!

S svojim prihodom in s svojim »shodom« je razburil Benkovič celo dolino ter razplamtil protiklerikalni odpor.

S svojim odhodom pa si je odbil še ono peščico pristašev, ki mu je ostala. Dr. Benkovič, katerega se ne dotakne nobena roka, je molče proglasil trboveljske volilce za razboj-nike: obdan od štirih orožnikov se je dal spremiti po popolnoma mirni dolini na kolodvor! Boljše bi klerikalni kandidat ne mogel dokumentirati, kaj so mu volilci — cela dolina ga je razumela!

Odgovor pa dobi 13. junija. Z njim bo posekana prva korenika stranke ljudskih sleparjev.

LISTEK.

Skušnjave Tomaža Krmežljavčka.

Šaljiva povest; spisal L. Šepetavec.
(Dolge.)

Ravnatelj se nikakor ni mogel sprizniti z nazori svojega prijatelja Železnika glede pogoja zakonski sreči. Spoznanje, da mu je žena nezvesta, ga je potrla.

»Strašno, strašno,« je stokal in si otiral pot s čela. »Kdo bi bil kaj takega mislil. Moja žena me goljufa, pa še s takim pobalinom. Jaz še vedel nisem, da je ta Tomaž z mojo ženo znan. Vrag vedi, kje se je z njo seznanil. Najbrž ima Filipina to na vesti.«

»Jaz pa le vprašujem, kje je vaša žena izvedela, da ima moja žena razmerje s Tomažem. Sam tega Tomaž ni izdal; je preveč prefrigan. Meni se zdi, da je Tomaž med moškimi ravno to, kar je Smoletova Natalija med ženskami. Samo za denar mu je in peča se s starejšimi babnicami, le da jih izkorišča. Verjemite meni, tako je in nič drugače.«

»Grozno — grozno,« je jokal ravnatelj. »Moja zakonska sreča je uničena...«

»Ne bodite sentimentalni,« je nekako nevoljno rekel Železnik. »Vaša zakonska sreča se bo že dala še kako poplikati... mislite raje, kako bi Tomaž spravili iz Ljubljane. To je za naju oba najvažneje.«

»Da, proč mora! Ko bi se ga ne bal, bigadalkot zakonolomec zapreti. Oh, najraje bi ga ustrleli. Kaj pravite, ko bi ga na skupne stroške poslali v Ameriko, pa v tak kraj, da bi ga zamorci snedli?«

»Saj ne pojde; fant je preveč navihani, da bi zdaj zapustil domovino, ko si je ustanovil ekzistenco.«

»In ko že gotovo veliko ve,« je vzdihujče pritrdil ravnatelj. »Ampak proč mora, proč na vsak način.«

»Čim prej, tem bolje,« je izjavil Železnik. »Se bo že dobila kaka pot.«

Železnik in ravnatelj sta še dolgo časa ugibala, kako bi se odkrižala Tomaža, ki je med tem nepremično čepel v prostorni omari in se jezil sam nase in na usodo, ki mu je pretela pokvariti njegovo dobičkonosno in zabavno razmerje z gospo Ines in z ravnateljovo ženo. Večkrat ga je obšla skušnjava, da bi tiho odprl vrata in stopil med ravnateljja in med Železnika. Živo si je predstavljal, kake obraze bi delala, kako bi razburjeno skakala okrog njega in kako bi jih on podajal. Toda njegov praktični um je to veliko in zapeljivo skušnjavo z lahkoto premagal.

»Šala bi to bila in zabava, a koristila mi ne bi nič,« je modroval.

»Oba bi bila ponižana in jezna in nastalo bi sovraštvo, ki bi se ne dalo več ugasniti. In vrag vedi, če bi jaz v takem boju zmagal. Bolje bo, da se delam, kakor bi nič ne vedel in da počakam, kaj ukreneja.«

Ostal je v omari in je potrpežljivo čakal, da sta Železnik in ravnatelj odšla. Čakal je dolgo in vse ga je bolelo, ko je končno prihitela gospa Ines in mu dala znamenje, da lahko zapusti omaro.

»Vsi udje me bole — ves polomljen sem,« je vzdihoval Tomaž in se pustil poljubljati. »Kar domov se spravim.«

»Ostani še,« je čivkala gospa Ines. »Mojega tirana ne bo večerji. Odpočij se tu. Kar na zofo se vleži.«

»A ne — na zofo pa ne, danes ne več,« je hitro izjavil Tomaž. »O ti moja ljubljena Ines, o kraljica mojega srca, ti ne veš, kako je hudo, čepeti dve uri v omari, ne da bi se človek smel ganiti.«

»Moj ljubi Tomaž,« je zakokodajskala gospa Ines in Tomaž je hinavsko poljubil na ustnice, ki jih je sicer v svoji nesramnosti imenoval samo »fajmošterske žnabke« ter potem skrbel, da je čim prej prišel iz obližja prostorne zofe in iz hiše. O zaroti, ki sta jo ravnatelj in Železnik sklenila proti njemu, pa ni gospe Ines ničesar povedal, četudi se mu je zdelo, da bi jo moral vsaj posvariti.

Tomaž je sedaj osredotočil vse svoje misli samo na boj, ki ga je mo-

ral pričakovati z ravnateljem. Da bi bil kos vsaki eventualnosti, je šel te nedelje celo zgodaj spat ter je naslednje jutro vstal čil in krepak in razpoložen za vsako vojskovanje.

»Tak sem, kakor bi imel jeklene živce,« je govoril sam sebi. »Ravnatelj se je gotovo snoči s svojo ženo hudo prepiral, se je iz jeze napil in slabo spal in bo danes ves razburjen in slab in bolan. Mislim, da ga bom hitro ugnal.«

S to zavestjo je šel v pisarno in se z veseljem brezskrbnim obrazom vsedel na svoje mesto. Zapazil je dobro, da ga je ravnatelj ošvignil s srditimi pogledom, a delal se je kakor bi tega ne zapazil.

Ravnatelj je nekaj časa nemirno hodil po sobi in od strani pogledoval na Tomaža, ki je ravnodušno zvijal cigarete, kolikor jih je običajno potreboval vsako dopoldne. Naenkrat je ravnatelj stal pri Tomaževi mizi.

»Slišite, Krmežljavček, ali se vam je že kdaj pri delu kaka nesreča primerila,« je sarkastično vprašal ravnatelj.

»Ne! Zakaj pa vprašate?« »Ker vidim kako se dela bojite! Vse polno je dela, vi pa si pripravljate cigarete.«

»Ne zamerite, gospod ravnatelj,« je sladko rekel Tomaž in pogledal kakor nedolžno jagnje svojega sovražnika. »Jaz sem obenem tudi premišljeval, zakaj je konjunktura z lur-

ško vodo tako padla in če bi se izpadel pri lurski vodi ne dal nadomestiti, če bi ceno škupulirjev malo kvišku pognali.«

Kakor lačen pes na najdeno kost je planil ravnatelj na te Tomaževe besede.

»Slišite — gospod Krmežljavček,« se je patetično razkoračil ravnatelj, »nikar ne pozabite, da služite v katoliškem zavodu! Kdor je katoliški kruh, mora tudi spoštovati verske svetinje slovenskega ljudstva.«

»Mijau,« je Tomaž zategnjeno posnemal mačka, hoteč razdražiti ravnateljja, ker je vedel, da se ravnatelj v razburjenju rad zaleti.

A ta dan se je ravnatelj premagal. Sicer bi bil Tomažu z veseljem pripeljal krepko zaušnico in še raje bi ga bil lastnoročno iz pisarne ven vrgel, a strah, da ga Tomaž lahko spravi vsaj ob dobro službo, če že ne v še večjo nesrečo, je krotil njegovo strasti.

»Gospod Krmežljavček,« je dejal kolikor mogoče mirno, »vi ste še otročji človek, a lahkomišeln in malopriden ste tako, da vas bodo go-spodje še iz službe spodili. Slaba tovaršija vas je pokvarila! Med same liberalce hodite. Neki Kozoglav, ki se izdaja za pesnika, je vaš najboljši prijatelj, za igralkami lažite in celo iz verskih svetinj se norca delate! Krmežljavček — kako bo to končalo!«

(Dolge prihodnja.)

Politična kronika.

Državna zbornica se snide najbrže dne 11. julija. Ministrski svet bo dan še ta teden natančno določil. Poletno zasedanje bo trajalo le kratke čase. Zbornica se bo konstituirala in v pretraz vzela le en ali drug v resnici nujen predlog. Gotovo še ni, ali bo baron Bienenroth v poletnem zasedanju kako politično izjavo podal. Kakor se govori, se hoče ministrski predsednik v kratkem poletnem zasedanju izogniti vsaki politični debati. Prestolni govor bo imel nadaljevala prestolonaslednik. Menijo tudi, da so se avdicije, ki so jih imeli grof Aehrenthal, grof Montecuccoli, grof Khuen in baron Bienenroth pri prestolonasledniku, nanašale na vsebino prestolnega govora.

V ogrsko-hrvaškem državnem zboru je prišlo včeraj do burnih prizorov. Posl. Sigmund Varady je namreč zavračal trditve ljudske stranke, češ, da so Marijine kongregacije samo pietistična društva. Posl. Szmeesany je neprenehoma delal medklice, da ga je moral predsednik končno pozvati, naj miruje. Hud preprič je tudi vnel med posl. Huszarjem in posl. Farkasom. Nemir je bil tako velik, da so morali sejo prekiniti. Ko je predsednik zopet otvoril sejo, je posl. Farkas prosil zbornico za odpuščanje. Posl. Huszar, član klerikalne ljudske stranke je izjavil, da ni hotel posl. Farkasa razžaliti. Končno je izjavil, da mu daje izjavo posl. Farkasa popolno zadoščenje. Vendar je pa prišlo med posl. Szmeesanyjem in posl. Farkasom do dvoboja. Prvi je dobil več lahkih ran.

O položaju v Albaniji poroča berlinski »Lokalanzeiger«, da se med albanskimi prebivalstvom širijo pozivi, v katerih se zahteva ustanovitve samostojne Albanije. Pozive so razdali v 200.000 izvodih. Pri Kopliku je prišlo do krvavih spopadov. Turki so imeli 200 mrtvecev in ranjenec. Alessio je napadlo 1000 Albancev, od katerih jih je bilo 300 dobro oboroženih, ostali so imeli sekire, jata-gane in revolverje. Torghut Šefket paša je mogel do zdaj poslati le dva bataljona v to ogroženo pokrajino.

Turški sultan je prišel na bojni ladji »Haireddin Barbarossa« včeraj ob 3. popoldne v Solun. Ljudstvo ga je živahno pozdravljalo.

Francoski viničarji se zopet puntajo. Posebno v departmaju Bar-sur-Aube je vznemirjenje veliko. Včeraj zjutraj so korakali viničarji, oboroženi z lovskimi puškami, proti Bar-sur-Aube. Pripravljen je bil en bataljon pešcev in pa kavalerijske patrulje. Viničarji so si z raketi dajali znamenja in so na cesti streljali na kavalerijske patrulje. Vse prodajalne v Bar-sur-Aube so zaprte. Vojaštvo ima ostro nabite patrone.

Nemška zunanja vlada se neprenehoma bavi z maroškim vprašanjem. Če general Monier ne bo v osmih dneh zapustil Maroka, bo Nemčija diplomatskim putem protestirala v Parizu. Francoska je že pred osmimi dnevi sporočila v Berlin, da Monier zapusti Maroko. To se pa do danes še ni zgodilo. Privatna poročila pravijo, da skušajo uporni Kabili francoske kolone obkoliti in da se mora v kratkem vršiti odločilna bitka.

Volilci! Someščani!

Vabimo vas na

shod

državnozbornih volilcev

ki bo danes,

v četrtek, 8. t. m.

ob 8. zvečer

v „Mestnem domu“.

Na shodu govori kandidat narodno-napredne stranke g. dr. Vladimir Ravnihar.

Volilci! Pokazite svoje zanimanje tudi za ta volilni boj, ki ga bo bila narodno-napredna stranka dne 13. junija. Zato pa vsi na shod!

Izvrševalni odbor narodno-napredne stranke

Štajersko.

Kršćanska dejanja in njih plačilo. Iz Trbovelj nam pišejo: Javili smo že, da se je pred dnevi v hipni blaznosti ustrelil v Trbovljah ugleden kmet Zupančič p. d. Uliha. Duhovščina je prepovedala zvoniti ter mu odrekala cerkveni pogreb. Kaplani so hoteli, da se nesrečnega kmeta zakoplje, kakor poginjen žival v »brezverskem kotu« pokopališča in le odločnosti župana, se je zahvaliti, da je bil Zupančič pokopan na grobišču, kjer počivajo njegovi sorodniki in starši. Pokopališče je namreč občin-sko in občina je pokazala več krščanske ljubezni, kakor nje poklicani zastopniki. Županova odločba je pa tudi preprečila, da ni prišlo ob priliki pogreba do burnih prizorov, kajti med kmeti vlada nad brezsrčnostjo duhovnikov velikansko ogorčenje. Može, ki so od nekdanj hodili za duhovniki čez drn in strn, so se v trpkih besedah izražali o čudnem krščanstvu svojih kaplanov in po ganljivo končanem pogrebu, katerega se je udeležila množica najodličnejših mož, proglasili, da se jim zdi tak skromen način pokopa lepši in pobožnejši, kakor pa cerkvene »vigilje«. »Naši duhovniki imajo vedno le kupčijo v mislih« tako so modrovali kmetje, »pred uradnikom in gospodom imajo strah, ter ga pokopljejo, če se tudi stokrat ustrelji, ako le do-bé plačilo, kmet, ki je v nesrečnem trenutku nameril z orožjem proti sebi samemu, jim je živina.« Tako so kmetje govorili, tako je mislila tudi pokojnikova žena, ki je na nasvet odličnih kmetov darovala ubožni blagajni trboveljske občine 50 K mesto stroškov za cerkvene ceremonije. Ta velikodušen dar, ki je obenem najostrejša demonstracija kmetov proti naši duhovščini je bil v nedeljo in ponedeljek javno razglašen; občinstvo je to obvestilo sprejelo z velikim odobravanjem. Kmeti in delavci pa pravijo: Koliko lepše je potolažiti siromaka, kadar nas zadene nesreča in žalost, siromaka, ki se bo ko sprejme naš dar naših dragih pokojnikov spominjal s pobožnimi željami, kakor pa plačati kruha sitim duhovnikom, da brezsrčno odpojejo par nerazumljivih pesmi. In po dolini se je že sprostila misel, odpraviti cerkvene pogrebe, nadomestiti jih z meščanskimi, spomniti se pa pri teh prilikah naših množičnih siromakov, katerih vroča molitev bo za dušo pokojnih stokrat več izdala, kakor pa brezčutne besede kaplanov v ornatu.

Iz Trbovelj nam še poročajo o ponesrečenem Benkovičevem shodu: V nedeljo popoldne je priredil dr. Benkovič v klerikalnem društvenem domu shod za »somišljenike«. Socijalisti so imeli svoj shod za Čobala v Gaberskem. Po shodu so prikorakali socijalisti z godbo na čelu pred društveni dom. Most pred tem domom je strazilo 8. orožnikov in dva policaja. Toda straža ni nič pomagala. Delavci so vdrli čez most, pritislili žandarje in policaje nazaj, oklofutali nekaj klerikalcev in zahtevali dr. Benkoviča iz doma. A Benkovič, ta pogumen možakar, se še prikazal ni in se je počutil čisto srečnega za vrati, katere so strazili orožniki. Ko so se socijalisti naveličali demonstrirati, so zapustili bojno polje in priredili pri Kukenbergu velikanski shod, na katerem sta govorila dr. Kramer in Sitter. Dr. Kramer je v krasnem govoru postavil Benkovičeve zasluge v državnem zboru v pravo luč. Dr. Benkovič pa je med tem časom v senici bajonetov prav korajžno zabavljaj na Kukovec in Čobala. Asistirala sta mu dva fajmoštra in nekaj mladoletnih čukov. Zvečer bi se dr. Benkovič kmalu seznanil s tridimi delavskimi pestmi na kolodvoru. Cel shod je za Benkoviča le poniževalen: Kandidat, ki se pred volilce ne upa drugače ko v spremstvu orožnikov, ne vzbuja pri nas prav nobenega respektu. Benkovič bi si pot v Trbovlje resnično lahko prihranil.

Iz Celja. Gg. dr. Korošec in dr. Benkovič sta na binkoštni ponedeljek oba krvavi pot potila — dr. Korošec v Vojniki in pri Novi cerkvi, dr. Benkovič pa v Dolu, kjer so ž njim naprednjaki in delavci tako temeljito obračunili, da mu je še zginito tisto malo upa na zmago, kar ga je imel doslej, kadar je bil dobre volje. Dr. Korošec niso mogli v Vojniki niti orožniki obvarovati blamaže, o kateri se je vest raznesla že po cellem okraju in silno deprimirala njegove pristaše. Kajti dejstvo, da »voditelj slovenskega ljudstva« in general mogočne klerikalne armade na Sp. Štajerske sramotno zbeži iz občine s 450 volilci, kaže, da so se postojanke za Robleka povsod utrdile in da živi v ljudstvu splošno trdno prepričanje o Roblekovih zmagi. Dr. Benkovič pa zapušča v njegovem okraju njegovi najzvestejši pristaši in pravijo, da ne dajo za njegovo zmago niti počenega groša. Tako žalostno je dogospodaril predzniki in prevzetni dr. Benkovič. — Dr. Korošec pa ni imel sreče v nedeljo niti na

Polceli, kjer bi bilo vsaj pričakovati zanj miren in veličasten shod. Ker si v gostilno ni upal, si je poiskal zavetišče v kaplaniji. Prišlo je na shod kakih 60 volilcev, ki so itak njegovi in ni z njimi ničesar pridobil; drugo so bile ženske in mladina. Strašilo ga je 12 orožnikov pred naprednimi kmeti. Škoda, da ga ti orožniki ne bodo mogli obvarovati tudi dne 13. junija pred porazom! Marsikateri shod je Korošec prepričal, da ga gg. duhovniki slabo informirajo, deloma njegovega volilnega boja niti ne odobravo, kakor je videl pri Novi cerkvi. Ni čuda zato, da je pripovedoval njegov prijatelj Kemperle: Hudič, ni več za vzdržati. Korošec je tako divji, da bomo ušli vsi! Popolnoma razumljivo, saj človek, in najsibo tudi dr. Korošec, nima železnih živcev. Čemu pa se je šel vojskovat v Savinsko dolino, dasi smo ga vsi svarili.

Iz Piškovskega okraja nam poročajo: Drugekrat so minile pri nas volitve skoraj neopaženo, sedaj pa se je razvil novo živahno volilno gibanje. Štajerski kandidati Kresnik pridno prireja shode in dosega posebnosti v mariborski okolici uspehe, ki se utegnejo pokazati tudi v številkah. Dr. Leskovec, ki je določen za Piškovskega naslednika, se skuša uvesti v politični boj in prihaja na Kresnikove shode. Toda godilo se mu je precej slabo, ne le v Hočah, temveč posebnost v Slivnici. Tam so ga kmetje celo tepli ravno tako kakor urednika Kemperla. Končno so se morali Piškovci prav neslavno umakniti. To se je godilo v Piškovi domači fari! Cele vasi v tej stoji pod vplivom Nemcev in nemškutarjev, ne da bi vsegamogočni klerikalni štab v Mariboru le z mazincem zganil. Se ve, gospoda ne utegne, saj je po njeni misli treba hujskati po narodni Savinski dolini in drugod. Če pa nekega lepega dne pade Piškovski mandat v nemškutar-ske roke, kdo bo potem kriv? I no, liberalci! Cela armada v vsakem oziru neodvisnih duhovnikov je v Mariboru, ki se za okolico niti ne zmeni pač pa strastno hujška proti — Slo-vencem, ki se ne vesijo iz dobičkal-žnosti na farovski frake. Ne vem, če je bilo prav, da se ni postavilo v našem okraju števne kandidata, da bi združili nase napredne glasove in najsi bi jih bilo še tako malo.

Franjo Roblek na Gomilskem. V terek zvečer je obiskal kandidat Franjo Roblek tudi svoje Gomilčane. Dasiravno je bil shod razglašen šele v zadnjem trenutku, se je vendar zbralo pri Kunstu nad 200 ljudi, večinoma volilcev, da čujejo in vidijo svojega kandidata. Predsedoval je g. Blaž Mazil iz Grajske vasi. Robleko-va kandidatura je bila soglasno spre-jeta.

Kako poroča »Slovenec« o volilnem boju na Spodnjem Štajerskem. Da bi odbržal vsaj gg. župnike in kaplane pri dobri volji zadnje dneve pred volitvijo, je priobčil »Slovenec« minuli terek najnevarnejše race o klerikalnih shodih ob binkoštnih praznikih. Korošec je boja imel »zmagovalni pohod« po Savinski dolini. V resnici je zboroval z orožniki in ženskami na Vranskem in Polzeli, z Nove cerkve pa je sramotno že pred shodom zbežal. — O vojniškem shodu poroča »Slovenec« tako - le: »Ljudstva, skoro sami volilci, se je zbralo zelo veliko. (Pa pred zborovalnim lo-kalom Koroševim, kjer so tako de-monstrirali, da je dal Korošec zakle-niti vrata.) Navdušenje za kandidata je bilo splošno.« Žalibog, gosp. dr. Korošec, da za Robleka, ne za vas. Ako bodete tako lagali po »Slovenec«, bo g. dr. Gregorec še bolj jezen na vas, kakor je. O »zmagovalnem pohodu« iz Nove cerkve »Slovenec« vendar molči. O Roblekovih shodih na Teharjih in v Kalobju gre le en glas: Lepi so bili. Da nismo na Teharjih zborovali pri Cajnuh in Suštar-riču, je vzrok ta, ker ta »narodna« gostilničarja narodnemu kandidatu nista dala prostorov. Pa nas to nič ne boli! Dr. Verstovšek trka v »Slovenec« na »znano strankarsko zavednost« Ljubnega. Luč in Solčave, kjer župniki komandirajo volilce in kjer se voli po dva in trikrat. Pa tokrat ne bo šlo! Največ veselja nam je napravil dr. Benkovič v »Slovenec«. Piše, da so vsi »naši številni shodi le-po uspeli«. Pri tem pa so ga iz Trbo-velj in Dola nagnali, oziroma odklo-nili njegovo kandidaturo. Laž je to-rej zadnje sredstvo, s katerim dela »Slovenec« svojim ljudem pogum, da se bojujejo za — sveto vero.

Volilni shod gosp. Fr. Robleka v Št. Jakobu pod Kalobjem. Iz Št. Jurja ob juž. želez. nam poročajo: Nad 200 ljudi se je zbralo na binkoštni ponedeljek v Št. Jakobu pod Kalob-jem v Graseljevi gostilni, da slišijo kmečkega kandidata Robleka. Ko je kandidat prišel, so ga volilci burno pozdravili. Shod je otvoril velepo-sestnik gosp. Podgoršek p. d. Cestni Jože, ki je predlagal za predsednika shodu kmeta Rozmana iz Kalobja. — Gosp. Roblek je ob navdušenem odo-bravanju poslušalec razvil svoj pro-gram. Govorili so še gg. Urlep, Pod-goršek, Čulek, A. Mahne iz Trnovelj

in Mastnak iz Slivnice. Robleko-vo kandidatura so vsi zborovalci razven štirih odobrili. Imamo priče za to, da je kalobski župnik Kostonjavec na-govarjal nekatero revčke, da naj Fr. Robleku ustavi konje, njega same-ga vržejo v voza in tako preprečijo shod. Lep pastir svojih ovčic!

Dr. Karel Verstovšek lovi nemške glasove. Po občinah Gradišče in Kaplja širijo neznanje, gotovo od ma-riborskih duhovnikov poslani ljudje letake, v katerih se poziva Nemce, naj glasujejo za dr. Karla Verstov-ška, ker je on Nemcem večji prijatelj ko napredni kandidat Verdnik. Ta le-tak kaže v najlepši luči »narodno ra-dikalnost« in značajnost klerikalcev. Nas obrekujejo, da smo v zvezi z Nemci, sami pa ponujajo Verstovška Nemcem, češ, da jih bolj ljubi ko g. Verdnik. Fej taki hinavščini!

Iz Celja. G. Karl Pühl, jermenar in tapetar v Celju, ki je še-le pred kratkim dobil 500 K podpore od »Südmarke«, izvršuje vsa dela za ka-toliško - narodni hotel pri »Belem volu« v Celje. Brez vsakega nadalj-nega komentiranja in priporočila.

Iz Ormoža. Izpit za otroško vrt-narico je napravila v Ljubljani z iz-vrstnim uspehom gospodična Minka Richterjeva. Čestitamo!

Iz Vranskega nam pišejo: V no-či od četrta na petek je neki kleri-kalni nesramnež namazal s črnolom vse hiše, na katerih so bili Roblekov lepaki. Splošno leti sum na mežnar-ja in na pismošono. Slednji, ki je strasten Korošev priganjač, je sploh v zadnjem času toliko zagrešil, da bomo morali govoriti odločno besedo na merodajnem mestu. Kako bo ta-krat Janezu pri srcu, ne vemo, sigurno pa je, da si ne bo več po Vranskem trgat podplatov ne za Korošca, ne za koga drugega.

Izlet na goro Oljko se vrši v ne-deljo, dne 11. junija v dveh oddelkih. Prvi se odpelje zjutraj ob 7. uri 43 minut; drugi opoldne ob 12. uri 46 minut s savinjskim vlakom do posta-je Polzela. Sestop z vrha do Rečiške vasi in od tam z vlakom ob 7. uri 39 minut zvečer nazaj v Celje. Vabljeni ste vljudo k udeležbi. Planinski po-zdrav!

Drobne novice. V pokoj sta stopila poštna ekspeditorja Jože Gostinčič in Franc Hausmann v Mari-boru. — Iz Spielfelda poročajo sledečo veselo dogodbo: V terek po-poldne je radgonski vlak naenkrat običal na murskem mostu, ker se je lokomotiva izkazala za preslabo, da bi potegnila vlak, obstoječ iz celih 6 malih vozičkov, majhno navkreber na kolodvor. Morali so dva vozička odpeti, da je mogel potem železni konjček griček premagati in dospeti srečno na kolodvor. Ker je stal na kolodvoru ravno isti čas dunajski br-zovlak, so se pasazirji istega sevega od srca nasmejali. — Podpora v znesku 400 K je dovolilo naučno mi-nistrstvo orgljarski šoli v Celju. — Iz Rogatec nam poročajo: Šta-jerski deželni odbor je dovolil naše-mu okrajnemu zastopu pobiranje okrajne doklade v znesku 56%. — Prestavljen je poštni pristav Franc Mihajlovič iz Maribora v Ljubno na Zg. Štajerskem. — Hu-do ne vihto so imeli na binkoštno nedeljo po Dravskem polju. Toče k sreči ni bilo.

Kolera v Celju? Celje, 7. junija. V mestu vlada veliko razburjenje, ker se širijo različne vesti o kolери, katerih ni mogoče vseh kontrolirati. Uradno se dementira, da bi zbolel ne-ki poštni asistent (imena ne pove-do), ki se je pripeljal na binkoštno nedeljo v Celje, na koleri. Zbolela sta boja še neki dijak in vojak na zna-kih kolere. Tudi v Laškem trgu je en slučaj sumljive bolezni. Upamo, da bode celjski magistrat vse storil, kar je v takih slučajih potrebno, zla-sti pa da se bode z uradno izjavo raz-burjene ljudi pomirilo mesto jih s skrivnostnim molkom razburjalo.

Naknadno se nam poroča iz Ce-lja, da so vesti o sumljivih slučajih obolenja v Celju in Laškem kombina-cije brez vsake podlage, ki so nastale zgolj iz raznih govoric, razširjajočih se po mestu in okolici. Mestni urad celjski vse te vesti odločno dementira.

Koroško.

Zasačen razgrajaj. Nekemu ci-vilnemu policistu se je posrečilo, pri-jeti v Beljaku zloglasnega razgraja-ča 26letnega pleskarskega pomočnika Rudolfa Glabučnika. Razgrajal je po več gostilnah, dasi že izgnan iz Beljaka in napravil precej škode. Pri aretaciji se je silno branil in le s po-močjo drugih se je policistu posreči-lo, spraviti razgrajaja na varno.

Prijet ropar. V Podklostru so zaprli tovarniškega delavca Antona Krebsa, ker je močno na sumu, da je napadel in oropal tovarniškega de-lavca Franca Turko.

Zopet požar. Posestniku Mihaelu Rednaku pri Brežah je pogorelo ve-liko gospodarsko poslopje. Mirnemu vremenu in takojšnji pomoči se ima

zahvaliti, da je ostala hiša nepoško-dovana. Zaprl so nekega 15letnega dečka, ki je na sumu, da je nalašč ogenj podtaknil.

Nepošten mesarski vajenec. Me-sarski vajenec Ivan Verbič, doma na Kranjskem, je služil že delj časa pri ne-kem mesarju v Beljaku. Pred krat-kim pa se je naveličal Koroške in se napotil skrivaj na Kranjsko. Za po-potnico si je pa izposodil pri svojem mojstru brez njegovega dovoljenja 148 K, vsled česar so fanta hitro po-iskali in oddali tamošnjemu sodišču.

Pretep na kegljišču. V Celovcu so se spri na nekem kegljišču vojaki. Posledica spora je bila, da so morali desetnika 17. pešpolka odpeljati z rešilnim vozom. Dobil je namreč med pretepom težke poškodbe z bajone-tom na glavi in po rokah.

Med vožnjo je skočil z vlaka ne-ki laški delavec v Spitalu ob Dravi. Hotel se je namreč peljati v Francens-feste, pa je vstopil v napačni vlak in šele med vožnjo pomoto zapa-zil. Pri skoku je padel na bližnji tir in se težko poškodoval na glavi in ro-kah. Nezvestnega so odpeljali na rešilno postajo.

Nesreča s avtomobilom. Hlapec stavbene tvrdke O. Madile je peljal v Prevaljah težko obložen voz po ce-sti. Srečal je avtomobil, pred katerim so se konji splašali in ga vrgli z voza. Padel je tako nesrečno, da so mu šla kolesa čez nogo in mu kost popolnoma zdrobila. Težko ranjenega so odpeljali v bolnišnico.

Gozdni požar vsled neprevidno-sti. Kajzar Martin Somrok iz Osojni-ce je zakuril v gozdu in pustil ogenj brez nadzorstva. V kratkem se je ogenj razpihal in vnel lep gost gozd. Dasi so ogenj prebivalci takoj opazi-li in prišli gasiti, je vendar pogorelo trideset joha gozda in 50 kubičnih metrov lesa. Škoda, ki zadene tri po-sestnike, je cenjena na 1330 K.

Primorsko.

Volilni nemiri v Trstu. Na trgu Sv. Jakoba v Trstu se je vršil snodi okoli 7. pod milim nebo velik volil-ni shod, katerega se je udeležilo sko-ro 3000 socijalistov. Pred gostilno »Al Buso« pa se je zbralo kakih 100 nezadovoljencev, ki so glasno zabav-ljali proti volilecem. Prišlo je kmalu do pretepa, med katerim so padli tu-di trije strelci iz samokresa. Zadet ni bil nihče. Napadaleci so se morali na-to umakniti v gostilno nazaj, kjer je dobila pri izgreznikih policija vse tri samokrese, na katerih so se pozna-li sledovi strelcev. Aretiranih je bilo vsega skupaj 25 oseb. Po shodu je šlo kakih 700 zborovalcev po mestu. — Razbijali so med potjo okna in hoteli iti pred »Narodni dom«. To pa se jim ni posrečilo, ker jih je policija preje razgnala.

Ponesrečena goljufija. V Trstu so zaprli 27letnega peka Alojzija Germeka in njegovo priležnico Vero-niko Jank. Imela sta na cesti Ponca-nino svojo pekarijo, na katero pa sta se precej zadožila. Ze prejšnji mesec pa je Germek obrt prodal za 2000 K in naložil denar skrivaj v dveh ban-kah. Dolgov seveda ni plačal, vsled česar so ga naznanili upniki vsled po-izkušene poverebe, nakar je policija oba aretirala.

Železniška nesreča v Trstu. Br-zovlak št. 501 je zavozil v sredo pri-vozu na državni kolodvor v ustav-ljalni hlod. Pri tem je hlod odletel, pri stroju pa sta se potrla oba odbi-jaka. Druge škode se pri vlaknu ne opaža. Pri sunku se je 12 potnikov lahko poškodovalo, železniškemu osebju pa se ni nič pripetilo. Stroj-vodja odklanja vsako krivdo in trdi, da je povzročilo nesrečo le to, da je bila prva lokomotiva (vlak je vozil namreč z dvema lokomotivama) za ta izredno dolg in težak vlak veliko prelahka.

Neprevidno ravnanje s samokre-som — ali samomor? Včeraj so pre-peljali na rešilno postajo v Trstu 17-letnega mesarja Vincenca Juča. Imel je težko rano na spodnjem delu tele-sa. Ravnal je namreč tako nerodno in neprevidno s samokresom, da se mu je v roki sprožil in mu je krogla udarila v spodnji život. Izključeno pa ni, kar trdijo nekateri, da se je fant sam nalašč ustrelil. Sam noče dosedaj še nič izpovedati.

Služaj kolere v Trstu. Parnika »Saksonija«, na katerem se je pripe-ljal za azijsko kolero umrli mor-nar Sandor Bersi, nima z mestom ni-kake zveze in se bo v Trstu popolno-ma desinficiral. Med potniki in mo-štvo se ni nihče obolev. Ker se to-rej dosedaj v mestu še ni pripetil no-ben slučaj in je tudi na ladjah vse zdravo, se lahko trdi, da je Trst po-polnoma prost kolere.

Usodna pomota. Snodi se je vrnil od dela 17letni mehanik Izidor Libro-vič v Trstu. Prosil je pred večerjo svojo sestro, da mu da čašo žganja. Sestra je hotela bratovi želji ustreči, toda v naglici se je zmotila in nalila brat u fenilne kisline. Brat je to naglo izpil in še-le ko je padel, se je odkrila zmeta. Odpeljali so ga takoj

na rešilno postajo, kjer upajo, da bo de okrevale.

Urednika tržaške »Triester Zeitung« in »Triester Tagblatt« Franca Luga je zadela v sredo zvečer srčna kap, kateri je na mestu podlegel. Pokojni je bil Tržičan, rojen 1864. V uredništvo omenjenega lista je vstopil leta 1887, in vodil njihovo odgovorno uredništvo od leta 1894. Bil je oženjen. Kot domačin se je veliko zanimal in tudi jako dobro poznal domače razmere in našo zgodovino.

Potres. Hidrografični urad v Pulju zaznamuje v sredo ob 2. uri 19 minut močno valovanje zemeljske skorje, katero povzroča približno 5300 km oddaljeno močno potresno ognjišče, bržkone kje v Turkestanu.

Dubrovnik — letovišče. Cesar je sankcioniral zakon, s katerim postane Dubrovnik letovišče s pravico, da sme terjati od svojih izletnikov in gostov letoviščno takso. Tam namestila napraviti vlada tudi trgovsko šolo.

Stavke na Reki. Stavkujoči delavci v tovarni za torpede, ki so vstopili v stavko minuli teden, so pričeli zopet z delom. Mornarji Ungaro - Croate pa stavkajo še nadalje, ker ravnateljstvo vsako poboljšanje odklanja. Trdi namreč, da služijo delavci pri drugih družbah še pod slabšimi pogoji.

„Glavna“ pred sodiščem.

(Izpred porotnega sodišča.)

(Nadaljevanje.)

Predsednik prične nato z zasliševanjem

Franca Jošta.

Franca Jošt najprej pove, da je revidiral Glavno trikrat in sicer leta 1901, 1906 in zadnjikrat l. 1908.

On je bil nastavljen najprej pri Zadrugi zvezi v Celju kot pisarniški uradnik in ker je Zveza morala za revizijo svojih članice nastavit revizorje, je bil tudi on za to določen. Zveza je imela v celnem 7 do 10 revizorjev, ker je bil njen delokrog zelo obširen, obsegal je namreč vse slovenske pokrajine. Prvotno sicer niso bile posamezne članice podvržene reviziji, to je ugotovljeno šele z zakonom iz leta 1903, vendar pa je Zadruga zveza to revizijo prostovoljno že prej izvrševala.

Predsednik Pajk prečita nato poročilo o reviziji l. 1901.

Iz tega poročila izhaja, da je bilo pri Glavni posojilnici takrat še jako mnogo formalnih pomanjkljivosti.

Predsednik Pajk se pri tem spomni, da je obtoženega Rogla pozabil vprašati nekaj. Zato ga sedaj vpraša:

»Slišite vi Rogl, vi ste tudi pristopne izjave, katere niso bile podpisane, kar sami podpisali. Kako to opravčate?

Rogl: Priznam, da sem to res storil in da nisem imel za to pravice. Podpisal sem le tiste, ki so bili zunaj Ljubljane, in sem mislil to pozneje s pravnimi pristopnicami nadomestiti, končno sem pa na to pozabil.

Predsednik Pajk potem nadaljuje z zasliševanjem Jošta in mu prizna, da je prvo revizijsko poročilo precej natančno, ker navaja toliko pogrškov.

Jošt utemeljuje te pogrške s tem, da je bil zavod še mlad in da se uradništvo še ni zavedalo vseh predpisov.

Iz revizijskega poročila od leta 1906, katerega čita deželni sodni svetnik Vederjak, izhaja, da so se pri zavodu v prvem revizijskem poročilu navedeni formalni pogrški odpravili. Kritizirajo se pa visoki krediti posameznih tvrdk in se opozarja na upravni svet, da to ni preveč dobro za zavod.

Tudi revizijsko poročilo iz leta 1908 se peča z najdenimi pogrškimi in daje nekatera navodila glede nadaljnjega postopanja. Zopet se omenjajo izredno visoki krediti, ki samo pri nekaterih osebah presegajo nad dva in pol milijona kron in se opozarja zavod, da so taki posli pravzaprav le bančni posli. Zato se vodstvu pripoča, da naj gleda na to, da se ti krediti čim prej znižajo.

Kar se tiče knjigovodstva, pravi to poročilo, da so se našle knjige v najlepšem redu.

Bilanca je natančno napravljena in odgovarja popolnoma stanju knjig ter je tudi pravilno podpisana. Gotovina v blagajni je tudi v redu.

Na prošnjo zagovornika dr. Fr. L. prečita nato predsednik dvorni svetnik Pajk one paragrafe iz zadrugnega zakona od leta 1873., o katerih je govor v teh poročilih in na katere se obtoženi Jošt v prvi vrsti sklicuje.

Predsednik je naziranja, da revizor se ni izvršil svoje dolžnosti, ako je pregledal knjige in jih najde formalno popolnoma v redu, po njegovem naziranju je njegova dolžnost tudi, da se prepriča o tem, v koliko so posamezna posojila varna.

Obtoženi Jošt pravi, da je svojo dolžnost storil, ker je iz zapisnikov,

listin in zadržila upravnega načelnika moral posneti, da so vse terjatve varne, vsaj se nam je zadržilo, da dubioznih terjatev ni in temu zadržilo je moral zaupati, posebno še, ker si je upravni svet pri posameznih trgovcih izgovoril še celo revizijsko knjigo.

S tem je bil prvi del Joštovega zaslišavanja končan.

Na predsednikovo vprašanje, kako je Jošt prišel tudi drugače še v zvezo z »Glavno«, pripoveduje Jošt sledeče:

Leta 1905 je izšel zakon, ki je dovoil, da so si posamezne zadruge smele ustanoviti centrale blagajne.

S 1. januarjem je začela tudi »Zadruga zveza« v Celju poslovati s svojo centralno blagajno, ker je imela takrat okrog 100 članice. Utemeljuje tudi, zakaj je bilo tako poslovanje potrebno. Po pravilih je določeno, da vsaka članica dobi pri centrali lahko za vsakega zadrugnika 500 K kredita.

»Glavna posojilnica« je bila vložena v celjski »Zvezki«, zato se je leta 1906 obrnila do nje za kredit. Dr. Hudnik je prišel enkrat osebno v Celje in se obrnil nanj, ki je bil v uradu, z vprašanjem, kako bi bilo mogoče tak kredit izposlovati. On mu je pojasnil, kako določajo pravila in mu priporočal, naj napravi »Glavno« uradno vlogo.

Povedal mu je namreč, da je »Glavna« večji znesek posojila konzorciju Thal. V sled tega bi bilo za »Glavno« dobro, da ima tudi drugače denar na razpolago in da ne pride v kake denarne stiske. Kdo je v konzorciju, mu je bilo znano, ker mu je dr. Hudnik imena povedal in to kupčijo kot jako plodonosno označil. Za moje posredovanje pa mi je obljubil pod pogojem, če bodo lepi dobiček napravili, posebno odškodnino.

Vprašal je dr. Hudnika tudi, kako mislijo postopati pri graščini Thal in ko mu je to pojasnil, mu je tudi rekel, da bo lepe tisočake tudi on — Jošt — dobil, govoreno je bilo o kakih 10.000 K.

Predsednika zanima izvedeti, zakaj je Jošt takrat visokost provizije je zanimala. Jošt se vsled tega nekaj časa zvija sem ter tja, končno pa ne da nobenega povoljnega odgovora, češ, da ne ve, kak namen je imel s tem.

Ko je bila potem od »Glavne« prošnja vložena, se jej je dovolil v smislu pravil kredit do največjega zneska 300.000 K. Izrabljanje kredita je bilo različno, včasih več, včasih manj. Koliko je »Glavna« izrabila kredita, o tem so bili upravni svetniki in nadzorstvo natančno poučeni, ker so se skoraj vsak mesec, gotovo pa vsakih 6 tednov vršile seje, pri katerih je knjigovodstvo podalo izpisek o izrabljenem kreditu. O kaki nevarnosti ni nihče kaj slutil, ker so imeli take kredite tudi drugi zavodi, nekateri še celo večje.

Koliko je »Glavna« tudi vrnila, mu natančno ni znano, misli pa, da do zneska 50.000 K, sploh vse.

Državni pravdnik dr. Neuperger je mnenja, da je moral Jošt biti o slabem stanju »Glavne« prav dobro poučen in da bi moral na to okolnost opozarjati.

Predsednik preide nato na razmerje med »Glavno« in »Zagorsko posojilnico« ter želi od Jošta tudi v tem oziru pojasnila.

Jošt pravi, da je bil o tem, da ste stopili te dve posojilnici v zvezo obveščen po načelniku Maverju in da tukaj on ni imel ničesar opraviti. V tem času se je namreč začelo med posameznimi zvezami tekmovati za članice in vsled tega je bila vsaka zveza, zlasti pa celjska, kateri se je na Kranjskem od gotove »Zveze« preveč članov izgubilo in zato so, če so le mogle, dovoljevale posameznim članicam kredit.

Predsednik želi pojasniti, kako je prišlo do tega, da je »Zagorska posojilnica« vzela za se kredit pri »Zvezi« in ta kredit odstopila »Glavni posojilnici«.

Jošt pravi, da tega ne ve. Predsednik pride nato na posojilnico v Gotovljah.

Jošt pravi, da se je takrat lahko dovolil kredit 50.000 K. Sploh je pa ta kredit popolnoma poravnal.

Predsednik prečita pismo, ki se je našlo pri dr. Hudniku in katero je pisal Jošt njemu. V tem pismu namreč Jošt zahteva zase nekako brezobrestno posojilo, ki naj bi se mu za njegovo delo polagoma odpisovalo. Predsednik sklepa iz tega pisma, da sta bila dr. Hudnik in Jošt v dobrih zvezah med seboj in da torej dr. Hudnikov zagovor ne odgovarja resnici.

Vname se precejšnja debata zaradi tega, v katero poseže tudi dr. Hudnik ter predsedniku predbaciva, da pri razpravi omenja edino le one stvari, ki so neugodne zanj; pri takih pa, ki se dajo tudi njemu v dobro tolmačiti, pa preide preko njih, slabo.

Dr. Hudnik je v svojem zagovoru trdil, da je osebno jako malo občeval z Joštom in pri tem tudi vztra-

ja, saj niti pisarni stik ni bil posebno velik.

Na predsednikovo vprašanje, zakaj si je pustil Jošt nakazovati provizije na naslov svoje žene, pravi ta, da je bil zelo mnogo iz Celja odsoten in da ni maral, da bi se v pisarni njegova privatna korespondenca in druge stvari sprejemale in da se je le na ta način mogel zavarovati proti temu, ker je bila v Celju navedena, da je poštni sluga tudi rekomandirana privatna pisma oddajal kar v pisarni.

Glede prej omenjenega pisma skuša predsednik na vsak način kaj več izvedeti od Jošta, ta se pa sklicuje na to, da je izraz »zaupno« le v zvezi z delnicami »Laške pivovarne«, katere je hotel s pomočjo dr. Hudnika spraviti v denar, ker se je prepričal, da so bile te delnice takrat slabše, nego se je na o njih govorilo.

Kar se tiče občevanja med dr. Hudnikom in Joštom, je po naziranju dr. Hudnika in Jošta, ravno iz tega pisma najbolj razvidno, da si tudi celo leto nista dopisovala. Da se pa da-jejo provizije, je splošno znana stvar in splošno znano je tudi, da se vsakdo varuje izdati ta svoj zaslužek.

Ob 1. popoldne prekine predsednik razpravo, ki se ob štirih nadaljuje.

Pri večerajšnji popoldanski razpravi je bil kot prvi zaslišan knjigovodja »Glavne posojilnice«

Fran Kniflic,

ki je izpovedal, da je bil pri posojilnici nastavljen od oktobra 1902 ter podrejen odboru in tajniku. Knjigovodja je bil le po imenu, njegov posel pa je obstojal v tem, da je iz dnevnika prenašal postojanke v knjige, podpisoval je pač tudi korespondenco to pa šele od leta 1905 ali 1906. Podpisoval pa je skupno z Rogljem ali včasih tudi sam, če ni bilo nikogar v pisarni. Njegov podpis pa nasproti državnim oblastim ni imel prav nobene veljave. Za bilanco se ni nič zanimal. Kadar je šlo za kako posojilo je napisal tudi cirkulandum na upravne svetnike in le za ta posojila je vedel, kar pa se je v sejah sklopa lo, za to on ne ve in se tudi zanimal ni. Da so se delile provizije, oziroma nagrade, je vedel in ni videl v tem prav nič posebnega, ker je to običaj pri vseh trgovcih. Vedel je tudi, da je dobival provizije Sachser in za Jošta je vedel, da je dobil enkrat nagrado 900 K. Teh provizij pa ni mogoče najti v knjigah in jih tudi nikdo ne more najti, kdor ni informiran.

Na opozoritev dr. Sabothya, da ga državno pravdnštvo toži v prvi vrsti zaradi tega, da je na goljufiv način pisma podpisoval, pravi, da je imel to pravico, če ni bil noben odbornik navzoč. Sicer pa je tajnik sestavljal pisma in jih podpisal, narkar je podpisal še on, ne da bi bral, kaj je napisano.

Dr. Sabothy: Tako nekako nameste štampiljice.

Tudi gđ. Počivalnikova je podpisovala, če ni bilo nikogar drugega v pisarni. Tako je vzeti tudi njegova podpisna na pismih na Pavšlerja in Žerjavo. Pasivnosti Glavne ni poznal do konca. Tudi ni poznal nobenih doneskov za graščino Thal in ni vedel kako se kopičijo. Misli pa je, da dr. Hudnik lahko prevzame Travnov dolgiškasneje je slišal, da je Fröhlich vstopil v Benetkah v neko pivovarno ter da je dr. Ambrožič vrnil 30.000 K, vsled česar je lahko mislil, da bo Traven plačal tudi dolg, ki ga je za njega prevzel pri Glavni dr. Hudnik. O Thalu ni vedel ničesar drugega, kakor to, kar je povsod krožilo kot govorica in je bil mnenja, da bo imel vsak član konzorcija še poleg tega, da odplača ves svoj dolg pri Glavni še kakih 200.000 K dobička. O Lavrenčiču je vedel, da je bil sprejet kot upravitelj Thala zato, da na ta način s svojo plačo pomaga odplačevati svoj dolg pri posojilnici. Meglič pa je vedno in povsod govoril kako briljantno stoji, in tako je bilo mogoče, da še lani oktobra meseca ni vedel, da je tudi Meglič pasiven. Mauer ima danes okrog 140.000 K pri Glavni.

Na poziv dr. Sabothya, da naj obrazloži svoje lastne odnose, je Kniflic pojasnil, da je tudi z njim sorodna oseba udeležena pri Glavni; če bi bil vedel, da je Glavna pasivna, bi bil sorodnika gotovo svaril.

Na vprašanje dr. Novaka ali misli, da je dr. Hudnik zabredel le v dobri veri ali pa je imel namen koga oškodovati, naglašja Kniflic, da je prepričan o tem, da dr. Hudnik ni imel prav nikakega namena komu škodovati.

Z Joštom ni imel Kniflic prav nobenega stika, z njim je govoril le v eno stvar, s njim je govoril revizorja je bil nadzorstveni svet vselej obveščeni. Tudi ni opazil nikdar, da bi bil imel Jošt z dr. Hudnikom kake skrivnosti.

Dr. Sabothy: Obtožnica vam šteje zlasti to v zlo, da se v vas ni

zbudil sum, ko ste slišali, kako visoko obresti ponuja Glavna.

Kniflic: V tem nisem videl in ne vidim tudi danes nobenega kazni-vega dejanja. Vem pa tudi, da se da-jejo po 6 in po 7 % obresti stalnejšim vlagateljem in vem, da imajo izveči-ne vsi zavodi take vlagatelje.

Nato je bil zaslišan upravni svetnik

Josip Maček.

Predsednik: Kakor vam je znano, obtožuje državno pravdnštvo Glavne upravnega sveta, tedaj Vas, Josipa Turka, Josipa Čada in Antona Putriha, da niso samo nesreče zakrivil konkurz »Glavne posojilnice«, marveč da bi bili morali upravni svetniki pri sejah zahtevati natančno bilanco in nadzorovati vse poslovanje posojilnice. Ker se to ni zgodilo je posojilnica zabredla v konkurz in upravni svet je to deloma tudi zakrivil.

Maček pripoveduje od začetka, kako ga je pridobil pred mnogo leti Versec, da je vstopil v Glavno, ki se je imenovala takrat »Glavna slovenska posojilnica«. Bil je takrat izvoljen v upravni svet in je ostal v upravnem svetu do danes. Enkrat je bil povabljen na sejo in takrat so obravnavali o nekilih menicah, — o katerih, se ne spominja, — in pozneje v 2. ali 3. seji so sklenili še pred sejo, da vstopi Versec v Glavno kot uradnik, da pa opusti svojo banko. Pri tisti seji je Versec preminul. Kako se je to zgodilo, ne ve.

Da so vršili odborniki vedno svojo dolžnost, kaže dejstvo, da so odborniki prihajali vedno in redno k sejam in skoro vedno polnoštevilno. V neki seji je predlagal on, da naj bodo seje redno vsak mesec, to pa se ni zgodilo. Rogl je trdil, da to ni potrebno, ker je itak vse v najlepšem redu. Majhne posle je odpravljaj odbor potem okrožno. Pozneje pa je šele izvedel, da se ni upoštevalo popolnoma vseh odborovih ukrepov. Tako je izvedel tudi šele pozneje, da ima Lavrenčič večji dolg pri »Glavni posojilnici«, ta posojila nam prej niso bila znana. Jaz s Turkom sem se postavil na to stališče, a odbor teh posojil ni dovolil. Naknadno pa smo izvedeli, da so bile to trgovske menice. Zahtevala sva, da mora Lavrenčič dovoliti, da pregledava vse njegove knjige, da vidimo ali smo glede naših terjatev pokriti ali ne. Pozneje smo dobili pri seji poročilo, da so bile Lavrenčičeve knjige pregledane in da je vse v redu ter da je firma Lavrenčič - Domicelj aktivna. Sklenili smo, da Lavrenčič ne sme dobiti nobenega posojila več, ki ga upravni svet ne dovoli. Ko smo izvedeli, da je prevzel Lavrenčičevo trgovino Meglič, se je splošno govorilo, da je ta trgovina zlata vredna. O posojilih Megliča nismo vedeli ničesar in kar je bilo vknjiženo so bile baje same trgovske menice. Na seji smo sklenili pozvati ga, da nam poroča o stanju in da eskomptira menice, da izvemo koliko nam je firma dolžna. Med tem nam je prinesel Rogl Megličovo bilanco, ki je kazala, da je Meglič aktiven. Izvedel sem pa pozneje, da stoji firma slabo ter sem zahteval, da pregleda Rogl njegove knjige. Obenem pa smo sklenili, da mora posojilnica za vsako posojilo nad 100 K zahtevati potrdilo upravnega sveta v seji. Izvedel sem pozneje, da je Meglič nesmiselno razmetaval denar in da je njegov dolg pri nas narasel. Zahteval sem sejo in tam sem stavil predlog, da je treba Megličeve knjige pregledati. Ker pa nisem nikomur več zaupal sem šel sam. Stopil sem k Turku v pisarno, ki pa je bil takrat zaposlen, pa je prišel za menoj. S seboj sva vzela Kniflica. Pregledali smo knjige in Megličovo posost ter našli čez 140.000 K deficita. Meglič tega ni hotel pripoznati in nam je računal vse mogoče, klub tistim njegovim računom pa je ostalo še vedno kakih 80.000 ali 90.000 K deficita.

Ko smo izvedeli za dr. Hudnikov dolg, smo takoj zahtevali sejo. Hudnik je bil parkrat zadržan, ker je imel obravnave, končno pa je vendar prišlo do seje in doznali smo, da je konzorcij Thal že 2 ali 3 leta dolžan kakih 600.000 K. Takoj sem predlagal, da se grem sam prepričati ali ne. Jaz in Putrih sva se nato odpeljala in Rogl je šel knjige pregledat. Takoj pri prvi žagi smo že pri vrodu prišli na nepravilnosti. Zahtevali smo od mojstra pojasnila, ker smo mislili da je les v teh neobičajnih merah naročen. Les je bil namreč žagan po povsem neobičajnih merah. 6meterske žaganice sploh nimajo trgovske mere. Zahtevali smo od mojstra njegove knjige, — te so bile popolnoma v redu, in videli smo, da se je v resnici mnogo lesa sežagalo, kam pa je šel ta les, o tem nismo dobili nikjer pojasnila. Našli pa smo še druge nerednosti. Stroji so ležali kar naravnost po travnikih. Tudi smo izvedeli, da je napravil Lavrenčič neko pogodbo v Gradcu za zaboje, da spravijo v denar les, ki je bil od ležanja že črn.

V Thalu smo našli, da je bilo vse, kar je bilo le mogoče, že posekano. Povedal nam je na našo intervencijo logar, da je vse to delo Lavrenčiča. Iztilnili smo nadalje iz logarja še razne druge stvari.

Ne morem reči sicer, kakor bi hotel, ker bi me Lavrenčič morda še tožil zaradi razžaljenja časti, ne morem reči da je goljuf. — Povabil nas je Lavrenčič na gostijo, kar pa smo odklonili ter šli zopet svojo pot. (Veselost med občinstvom.)

Šli smo skozi posekan gozd in ko se je seč naenkrat nehala, smo izvedeli, da je baje štajerski deželni odbor prepovedal nadaljnje sekamje.

Prišli smo do druge žage, kjer se je zopet žagal les, pa ne domač les, ker je bil ta že ves požagan. Žagal je tu Lavrenčič, a o tem ni obvestil nikogar. Pomisliti je treba le, da stanejo žage, da stanejo delavci, vse to pa je šlo na račun konzorcija.

Mauer nam je povedal, da je stal tu na tem kraju enkrat velik gozd in da je bil to najlepši del cele okolice. Res, grad je bil lep in je imel gotovo veliko vrednost, dokler je bil gozd v bližini. Kam je šel ves lepi denar mi je neumljivo. Mogoče je, da denar ni šel v pravi kraj, to je edino, kar morem misliti. (Veselost.)

Ko smo prišli nazaj v Ljubljano, smo zahtevali takoj zopet sejo in naročili dr. Hudniku, da nemudoma odstavi Lavrenčiča ter ga takoj ovadi državnemu pravdnštvu v Gradcu zaradi goljufije.

Rekel sem dr. Hudniku, da je ta kupčija za njega nezdružna in da se bojim, da bo vsled tega trpela tudi »Glavna posojilnica«. Silil sem nato tudi v njega, da se iznebi graščine.

Dr. Hudnik je na to Lavrenčiča res odstranil; prej pa je bilo že odpovedano oskrbniku. Za tega smo zahtevali, da ostane v Thalu, ker nam je dal vse podatke. To se je tudi zgodilo. Tudi je obljubil dr. Hudnik, da se bo držal naših navodil, toda Lavrenčiča ni oddal državnemu pravdniku. Tudi Mauer je dal svojo 100.000 K vredno hišo kot varščino za to graščino.

Odbor je tedaj storil vse, kar je bilo v njegovih močeh.

Državni pravdnik: Ali ste dovolili v seji 9. maja 1905 posojilo za Thal v znesku 160.000 K po 5 $\frac{3}{4}$ %?

Maček: To ni prišlo nikdar na razgovor in sejah.

Državni pravdnik: Potem je bil zapisnik ponarejen! In povejte mi, ai je bilo v sejah kdaj govor o tem, da je šlo v Thal leta 1908 109.000 K, leta 1909 46.000 K in leta 1910 39.000 K?

Maček: O tem mi ni bilo nič znanega. Tudi ni tega posojila upravni svet dovolil in o tem v sejah ni bilo govora.

Predsednik: Tudi v zapisniku ne?

Maček: Tudi tam ne. Če stoji to v zapisniku, se ta del ni prečital.

Državni pravdnik: To vse se je godilo tedaj za hrbtom upravnega sveta!

Dr. Novak: Kako mnenje imate o osebi dr. Hudnika?

Maček: O njem imam prav dobro mnenje, samo to mislim, da je imel preveč zaupanja v uradništvo.

Dr. Sabothy: V katero uradništvo?

Maček: Pred vsem v Roglja. On je bil več, kakor predsednik.

Če sem prišel v urad, sem bil navadno strog in izvedel sem pozneje in priča za to je lahko sluga iz posojilnice, da se je izrazil Rogl: »Da bi le hudič vzel tega Mačka, da bi ta prokleti branjevec ne hodil sem sitnosti stresati!« (Veselost med občinstvom.)

Ko sem videl, da bo izguba, sem silil konzorcij, da naj da vse Mauerjevo posostvo vknjižiti v korist Glavne. To pa se ni zgodilo in jaz ne vem zakaj ne. Tudi ne vem, zakaj dr. Hudnik ni oddal Lavrenčiča državnemu pravdniku.

Državni pravdnik: Državno pravdnštvo ga bo že prišlo, za to bomo že mi skrbeli!

Obsojda »Slovenca«.

Dr. Triller: Dovolite mi, da posežem v osebno razmerje mojega klienta do »Glavne posojilnice« in to samo zaradi perfidnih napadov nekoga ljubljanskega lista na osebe, ki so bile v upravnem svetu.

Državni pravdnik: Pridružujem se želji gospoda odvetnika in obojam kar najbolj tako pisanje. Dr. Triller: Čim bi se pokazal sum, da pade na moje kliente tudi le senca krivde na veliki nesreči, katere je zadela upnike in zadrugnike »Glavne posojilnice«, bi jaz niti trenutka več ne ostal na tem zagovorniškem mestu. Večerajšnji »Slovenec« je namreč pisal, da so zadrugniki, ti moji klienti spekulirali na rovaš »Glavne posojilnice« in očitno priznam, da take podlosti niti daleko nisem pričakoval. Tako je orožje nasprotne stranke.

Državni pravdnik: Popolnoma v mojem smislu, to sem hotel tudi jaz pripomniti.

Dr. Triller: Koliko ste dolžni Glavni posojilnici?

Maček: Bil sem dolžan ob polomu Glavne 557 K, katere pa sem takoj poplačal. Dobička od Glavne nisem imel nikdar niti vinarja. Največ, kar sem bil sploh kdaj dolžan Glavni, je bilo 2000 K. Enkrat sem pač prosil za 1400 K, pa tega posojila nisem dobil. Pripomni pa, da sem še lani prevzel za »Glavno posojilnico« pri »Kreditni banki« poročstvo za 110.000 K ter to poročstvo podpisal, to pa zaradi tega, ker sta »Kreditna banka« in »Zalska posojilnica« zahtevali svoj denar in ker je grozila »Zalska posojilnica« z rubežnijo.

Dr. Triller: Moj klient je to storil v najboljši veri, da reši Glavno in takim ljudem se žrne očitati »Slovenec«, da so spekulirali z denarjem Glavne! To je nehonetno do skrajnosti!

Nato vpraša dr. Triller Roglja, ali je bil pokojni Hren dolžan kaj Glavni?

Roglj: Mislim, da je bil enkrat dolžan 2000 K.

Dr. Triller: Toliko, da varujem spomin umrlega svojega klienta.

Maček: Glede Roglja pa moram poudarjati, da nisem še nikdar govoril drugega, kakor resnice. Nisem se hotel z njim pripraviti zlasti zato ne, ker nisem imel nobenega pravega dokaza. Če bi se bil z njim pripravil, bi me bil morda še zaradi razhajanja časti tožil in kakor se mi je zgodilo že enkrat, ko sem pri neki seji grajal nekatere nepravilnosti, ter sem moral svoje besede pri seji preklicati, bi se mi tudi tu lahko zgodilo, da bi bil obsojen.

Predsednik: Tega se vam sedaj ni treba bati.

Maček: Nekega popoldneva, ne spominjam se več natančno kdaj je to bilo, sem stopil mimogrede v posojilnico in izročil Roglju 200 kron, da jih vpiše v dobro na moj konto. Ob tednu ali morda tudi v 10 dneh pa sem zopet prišel, da poravnam ostali znesek, ki sem ga bil po mojih mislih še dolžan in naložim na svoj račun nekaj denarja, kar bi mi ga še ostalo. Ko mu položim znesek, ki sem vedel, da sem ga bil še dolžan, na mizo, mi reče, da je premalo. Povedal sem mu, da sem pred tem v toliko dnevih odplačal 200 K. Toda Roglj se je postavil in vprašal: »Meni? Jaz o tem ničesar ne vem! Med razgovorom, ki je nato sledil, je stopil Roglj k blagajni in mi pokazal knjižico, ki je prej nisem nikdar videl, in ki je bila namenjena za pokritje eventualnih izgub. Rekel je, da bi lahko pokrili teh 200 K iz te knjižice, da pa tega ne bo storil. Kaj sem hotel, — utrpeli sem moral denar sicer bi me še oddal državnemu pravdniku, ki bi mi preskrbel do kazni, po katerem paragrafu, menda po § 199. (Zločin goljufije, kamor spada tudi kriva prisega.) Umevna je veselost, ki je zavladala med pravniki in med občinstvom.

Roglj je hotel tudi pred enim letom dobiti prokuro za Glavno. Toda to se mu ni posrečilo. Bil je že tako osaben, da človeka na cesti sploh pogledal ni.

Da je bila Glavna v dobrem denarnem položaju, sem moral sklepati že tudi iz tega, ker je nameravala zgraditi na prostoru bivšega vojaškega oskrbovališča svoje poslojpe. Hudnika pa sem imel tudi vedno za poštenega človeka.

Na vprašanje dr. Frana, kdaj je izvedel, da je Glavna pasivna, odgovori Maček, da tega ni vedel prej, predno se ni reko, da Glavna ne bo več izplačevala.

Dr. Ravnihar: Ali ste poročali o onih 200 K pri seji?

Maček: Ne, ker sem se bal, da se mi ne zgodi tako, kakor prvič. Zaslisan je bil nato upravni svetnik poslanec Josip Turk, ki izpove v bistvenem enako z Mačkom.

Vse izgube in vsa krivda poloma Glavne pezi na treh imenih in sicer na Lavrenčiču, na Pavšlerju in na Thal.

Ko sem izvedel, kako stoji z Lavrenčičem, sem takoj v seji dosegel sklep, da se izterja od njega 50.000 K in da se mu ustavi vsak nadaljnji kredit ter se mu da kredit k večjemu od slučaja do slučaja.

Glede dunajskih hiš pove, da je naprosil Kavšeka, da si jih ogleda in Kavšek je res šel na Dunaj in si ogledal te hiše. Menil je, da so vredne kakih 170.000 K. Pri seji je nato predlagal, da se Glavna na hiše zavaruje.

Pri polomu Glavne pa se je izkazalo, da je pravzaprav edino Pavšler kriv, oziroma da so drugi gospodje krivi, da je prišlo z Glavno tako daleč.

Klicali smo Pavšlerja pismeno in brzojavno v Ljubljano in vedno smo dobili točne in precizne izjave, da je z deželnim odborom že vse natančno dogovorjeno. Vedeli smo pa tudi, da je Pavšlerjev načrt najboljši.

Sklenili smo, da mora Pavšler vsak teden odplačevati po 12.000 do 15.000 K in takrat smo res dobili nekaj svojega denarja.

Glede Megliča smo sklenili, da mora vse svoje terjatve prepustiti Glavni in pritisnili smo na dr. Hudnika, da naj ga takoj zarubi, čim bi Meglič tega ne storil. Stori je to, toda Kmetaka posojilnica in še ena druga nas je prehitela.

Dr. Hudnik: Je bil predobro človek, toda če bi ne bilo Pavšlerja, trdim se danes, da bi ne bilo prišlo do poloma.

Zapisnike sej smo podpisovali vedno v naglici, ko so včasih že čakale stranke, zaradi tega tudi nobeden zapisnikov ni prečital.

Dr. Triller: Seje so bile tedaj vedno ob takih urah, da se je na koncu že mudilo.

Obtoženci, tudi upravni svetovalci temu ugovarjajo.

Na dr. Trillerjevo vprašanje, koliko je bil dolžan Glavni, pove Turk, da je pri polomu bil dolžan še 69.000 K, ki jih je imel na kontokurentu, da pa je dobil tekem 24 ur denar pri Kreditni banki in ves svoj dolg poravnal.

Dr. Frlan: »Gospod Turk! Ali ste vi bili obveščeni o revizijah, katere je izvršil g. Jošt?«

Turk: »Ne! Le to vem, da se je potem, ko je g. Jošt revizije izvršil, nam povedalo, da je g. Jošt reviziral, da je revizija dobro izpadla, da je našo posojilnico kot jako dobro poslušajo pohvalil, da je vse našel v najboljšem redu, da sploh vzorno posluje. Jaz g. Jošta nisem poznal, mislil sem pa, da je revizija, ki jo je izvršil kot revizor Zadrugne zveze v Celju, katere članica je bila naša posojilnica in kateri smo za to plačevali tudi po 1200 K na leto, bila vestno izvršena in sem se na tega možakarja zato tudi moral zanesti, da je vse pravilno pregledal in da je res vse v najboljšem redu, ker se je tako izjavil o poslovanju.«

Dr. Triller: »Gospod Turk! Ali ste vi bili obveščeni o revizijah, katere je izvršil g. Jošt?«

Turk: »Ne! Le to vem, da se je potem, ko je g. Jošt revizije izvršil, nam povedalo, da je g. Jošt reviziral, da je revizija dobro izpadla, da je našo posojilnico kot jako dobro poslušajo pohvalil, da je vse našel v najboljšem redu, da sploh vzorno posluje. Jaz g. Jošta nisem poznal, mislil sem pa, da je revizija, ki jo je izvršil kot revizor Zadrugne zveze v Celju, katere članica je bila naša posojilnica in kateri smo za to plačevali tudi po 1200 K na leto, bila vestno izvršena in sem se na tega možakarja zato tudi moral zanesti, da je vse pravilno pregledal in da je res vse v najboljšem redu, ker se je tako izjavil o poslovanju.«

Dr. Frlan: »Gospod Turk! Ali ste vi bili obveščeni o revizijah, katere je izvršil g. Jošt?«

Turk: »Ne! Le to vem, da se je potem, ko je g. Jošt revizije izvršil, nam povedalo, da je g. Jošt reviziral, da je revizija dobro izpadla, da je našo posojilnico kot jako dobro poslušajo pohvalil, da je vse našel v najboljšem redu, da sploh vzorno posluje. Jaz g. Jošta nisem poznal, mislil sem pa, da je revizija, ki jo je izvršil kot revizor Zadrugne zveze v Celju, katere članica je bila naša posojilnica in kateri smo za to plačevali tudi po 1200 K na leto, bila vestno izvršena in sem se na tega možakarja zato tudi moral zanesti, da je vse pravilno pregledal in da je res vse v najboljšem redu, ker se je tako izjavil o poslovanju.«

Dr. Triller: »Gospod Turk! Ali ste vi bili obveščeni o revizijah, katere je izvršil g. Jošt?«

Turk: »Ne! Le to vem, da se je potem, ko je g. Jošt revizije izvršil, nam povedalo, da je g. Jošt reviziral, da je revizija dobro izpadla, da je našo posojilnico kot jako dobro poslušajo pohvalil, da je vse našel v najboljšem redu, da sploh vzorno posluje. Jaz g. Jošta nisem poznal, mislil sem pa, da je revizija, ki jo je izvršil kot revizor Zadrugne zveze v Celju, katere članica je bila naša posojilnica in kateri smo za to plačevali tudi po 1200 K na leto, bila vestno izvršena in sem se na tega možakarja zato tudi moral zanesti, da je vse pravilno pregledal in da je res vse v najboljšem redu, ker se je tako izjavil o poslovanju.«

Dr. Frlan: »Gospod Turk! Ali ste vi bili obveščeni o revizijah, katere je izvršil g. Jošt?«

Turk: »Ne! Le to vem, da se je potem, ko je g. Jošt revizije izvršil, nam povedalo, da je g. Jošt reviziral, da je revizija dobro izpadla, da je našo posojilnico kot jako dobro poslušajo pohvalil, da je vse našel v najboljšem redu, da sploh vzorno posluje. Jaz g. Jošta nisem poznal, mislil sem pa, da je revizija, ki jo je izvršil kot revizor Zadrugne zveze v Celju, katere članica je bila naša posojilnica in kateri smo za to plačevali tudi po 1200 K na leto, bila vestno izvršena in sem se na tega možakarja zato tudi moral zanesti, da je vse pravilno pregledal in da je res vse v najboljšem redu, ker se je tako izjavil o poslovanju.«

Dr. Triller: »Gospod Turk! Ali ste vi bili obveščeni o revizijah, katere je izvršil g. Jošt?«

Turk: »Ne! Le to vem, da se je potem, ko je g. Jošt revizije izvršil, nam povedalo, da je g. Jošt reviziral, da je revizija dobro izpadla, da je našo posojilnico kot jako dobro poslušajo pohvalil, da je vse našel v najboljšem redu, da sploh vzorno posluje. Jaz g. Jošta nisem poznal, mislil sem pa, da je revizija, ki jo je izvršil kot revizor Zadrugne zveze v Celju, katere članica je bila naša posojilnica in kateri smo za to plačevali tudi po 1200 K na leto, bila vestno izvršena in sem se na tega možakarja zato tudi moral zanesti, da je vse pravilno pregledal in da je res vse v najboljšem redu, ker se je tako izjavil o poslovanju.«

Dr. Frlan: »Gospod Turk! Ali ste vi bili obveščeni o revizijah, katere je izvršil g. Jošt?«

Turk: »Ne! Le to vem, da se je potem, ko je g. Jošt revizije izvršil, nam povedalo, da je g. Jošt reviziral, da je revizija dobro izpadla, da je našo posojilnico kot jako dobro poslušajo pohvalil, da je vse našel v najboljšem redu, da sploh vzorno posluje. Jaz g. Jošta nisem poznal, mislil sem pa, da je revizija, ki jo je izvršil kot revizor Zadrugne zveze v Celju, katere članica je bila naša posojilnica in kateri smo za to plačevali tudi po 1200 K na leto, bila vestno izvršena in sem se na tega možakarja zato tudi moral zanesti, da je vse pravilno pregledal in da je res vse v najboljšem redu, ker se je tako izjavil o poslovanju.«

Dr. Triller: »Gospod Turk! Ali ste vi bili obveščeni o revizijah, katere je izvršil g. Jošt?«

Turk: »Ne! Le to vem, da se je potem, ko je g. Jošt revizije izvršil, nam povedalo, da je g. Jošt reviziral, da je revizija dobro izpadla, da je našo posojilnico kot jako dobro poslušajo pohvalil, da je vse našel v najboljšem redu, da sploh vzorno posluje. Jaz g. Jošta nisem poznal, mislil sem pa, da je revizija, ki jo je izvršil kot revizor Zadrugne zveze v Celju, katere članica je bila naša posojilnica in kateri smo za to plačevali tudi po 1200 K na leto, bila vestno izvršena in sem se na tega možakarja zato tudi moral zanesti, da je vse pravilno pregledal in da je res vse v najboljšem redu, ker se je tako izjavil o poslovanju.«

Dr. Frlan: »Gospod Turk! Ali ste vi bili obveščeni o revizijah, katere je izvršil g. Jošt?«

Turk: »Ne! Le to vem, da se je potem, ko je g. Jošt revizije izvršil, nam povedalo, da je g. Jošt reviziral, da je revizija dobro izpadla, da je našo posojilnico kot jako dobro poslušajo pohvalil, da je vse našel v najboljšem redu, da sploh vzorno posluje. Jaz g. Jošta nisem poznal, mislil sem pa, da je revizija, ki jo je izvršil kot revizor Zadrugne zveze v Celju, katere članica je bila naša posojilnica in kateri smo za to plačevali tudi po 1200 K na leto, bila vestno izvršena in sem se na tega možakarja zato tudi moral zanesti, da je vse pravilno pregledal in da je res vse v najboljšem redu, ker se je tako izjavil o poslovanju.«

Dr. Triller: »Gospod Turk! Ali ste vi bili obveščeni o revizijah, katere je izvršil g. Jošt?«

Turk: »Ne! Le to vem, da se je potem, ko je g. Jošt revizije izvršil, nam povedalo, da je g. Jošt reviziral, da je revizija dobro izpadla, da je našo posojilnico kot jako dobro poslušajo pohvalil, da je vse našel v najboljšem redu, da sploh vzorno posluje. Jaz g. Jošta nisem poznal, mislil sem pa, da je revizija, ki jo je izvršil kot revizor Zadrugne zveze v Celju, katere članica je bila naša posojilnica in kateri smo za to plačevali tudi po 1200 K na leto, bila vestno izvršena in sem se na tega možakarja zato tudi moral zanesti, da je vse pravilno pregledal in da je res vse v najboljšem redu, ker se je tako izjavil o poslovanju.«

Dr. Frlan: »Gospod Turk! Ali ste vi bili obveščeni o revizijah, katere je izvršil g. Jošt?«

Turk: »Ne! Le to vem, da se je potem, ko je g. Jošt revizije izvršil, nam povedalo, da je g. Jošt reviziral, da je revizija dobro izpadla, da je našo posojilnico kot jako dobro poslušajo pohvalil, da je vse našel v najboljšem redu, da sploh vzorno posluje. Jaz g. Jošta nisem poznal, mislil sem pa, da je revizija, ki jo je izvršil kot revizor Zadrugne zveze v Celju, katere članica je bila naša posojilnica in kateri smo za to plačevali tudi po 1200 K na leto, bila vestno izvršena in sem se na tega možakarja zato tudi moral zanesti, da je vse pravilno pregledal in da je res vse v najboljšem redu, ker se je tako izjavil o poslovanju.«

Dr. Triller: »Gospod Turk! Ali ste vi bili obveščeni o revizijah, katere je izvršil g. Jošt?«

Turk: »Ne! Le to vem, da se je potem, ko je g. Jošt revizije izvršil, nam povedalo, da je g. Jošt reviziral, da je revizija dobro izpadla, da je našo posojilnico kot jako dobro poslušajo pohvalil, da je vse našel v najboljšem redu, da sploh vzorno posluje. Jaz g. Jošta nisem poznal, mislil sem pa, da je revizija, ki jo je izvršil kot revizor Zadrugne zveze v Celju, katere članica je bila naša posojilnica in kateri smo za to plačevali tudi po 1200 K na leto, bila vestno izvršena in sem se na tega možakarja zato tudi moral zanesti, da je vse pravilno pregledal in da je res vse v najboljšem redu, ker se je tako izjavil o poslovanju.«

Dr. Frlan: »Gospod Turk! Ali ste vi bili obveščeni o revizijah, katere je izvršil g. Jošt?«

Turk: »Ne! Le to vem, da se je potem, ko je g. Jošt revizije izvršil, nam povedalo, da je g. Jošt reviziral, da je revizija dobro izpadla, da je našo posojilnico kot jako dobro poslušajo pohvalil, da je vse našel v najboljšem redu, da sploh vzorno posluje. Jaz g. Jošta nisem poznal, mislil sem pa, da je revizija, ki jo je izvršil kot revizor Zadrugne zveze v Celju, katere članica je bila naša posojilnica in kateri smo za to plačevali tudi po 1200 K na leto, bila vestno izvršena in sem se na tega možakarja zato tudi moral zanesti, da je vse pravilno pregledal in da je res vse v najboljšem redu, ker se je tako izjavil o poslovanju.«

Dr. Triller: »Gospod Turk! Ali ste vi bili obveščeni o revizijah, katere je izvršil g. Jošt?«

Turk: »Ne! Le to vem, da se je potem, ko je g. Jošt revizije izvršil, nam povedalo, da je g. Jošt reviziral, da je revizija dobro izpadla, da je našo posojilnico kot jako dobro poslušajo pohvalil, da je vse našel v najboljšem redu, da sploh vzorno posluje. Jaz g. Jošta nisem poznal, mislil sem pa, da je revizija, ki jo je izvršil kot revizor Zadrugne zveze v Celju, katere članica je bila naša posojilnica in kateri smo za to plačevali tudi po 1200 K na leto, bila vestno izvršena in sem se na tega možakarja zato tudi moral zanesti, da je vse pravilno pregledal in da je res vse v najboljšem redu, ker se je tako izjavil o poslovanju.«

Dr. Frlan: »Gospod Turk! Ali ste vi bili obveščeni o revizijah, katere je izvršil g. Jošt?«

Turk: »Ne! Le to vem, da se je potem, ko je g. Jošt revizije izvršil, nam povedalo, da je g. Jošt reviziral, da je revizija dobro izpadla, da je našo posojilnico kot jako dobro poslušajo pohvalil, da je vse našel v najboljšem redu, da sploh vzorno posluje. Jaz g. Jošta nisem poznal, mislil sem pa, da je revizija, ki jo je izvršil kot revizor Zadrugne zveze v Celju, katere članica je bila naša posojilnica in kateri smo za to plačevali tudi po 1200 K na leto, bila vestno izvršena in sem se na tega možakarja zato tudi moral zanesti, da je vse pravilno pregledal in da je res vse v najboljšem redu, ker se je tako izjavil o poslovanju.«

Dr. Triller: »Gospod Turk! Ali ste vi bili obveščeni o revizijah, katere je izvršil g. Jošt?«

Turk: »Ne! Le to vem, da se je potem, ko je g. Jošt revizije izvršil, nam povedalo, da je g. Jošt reviziral, da je revizija dobro izpadla, da je našo posojilnico kot jako dobro poslušajo pohvalil, da je vse našel v najboljšem redu, da sploh vzorno posluje. Jaz g. Jošta nisem poznal, mislil sem pa, da je revizija, ki jo je izvršil kot revizor Zadrugne zveze v Celju, katere članica je bila naša posojilnica in kateri smo za to plačevali tudi po 1200 K na leto, bila vestno izvršena in sem se na tega možakarja zato tudi moral zanesti, da je vse pravilno pregledal in da je res vse v najboljšem redu, ker se je tako izjavil o poslovanju.«

Dr. Frlan: »Gospod Turk! Ali ste vi bili obveščeni o revizijah, katere je izvršil g. Jošt?«

Turk: »Ne! Le to vem, da se je potem, ko je g. Jošt revizije izvršil, nam povedalo, da je g. Jošt reviziral, da je revizija dobro izpadla, da je našo posojilnico kot jako dobro poslušajo pohvalil, da je vse našel v najboljšem redu, da sploh vzorno posluje. Jaz g. Jošta nisem poznal, mislil sem pa, da je revizija, ki jo je izvršil kot revizor Zadrugne zveze v Celju, katere članica je bila naša posojilnica in kateri smo za to plačevali tudi po 1200 K na leto, bila vestno izvršena in sem se na tega možakarja zato tudi moral zanesti, da je vse pravilno pregledal in da je res vse v najboljšem redu, ker se je tako izjavil o poslovanju.«

Dr. Triller: »Gospod Turk! Ali ste vi bili obveščeni o revizijah, katere je izvršil g. Jošt?«

Turk: »Ne! Le to vem, da se je potem, ko je g. Jošt revizije izvršil, nam povedalo, da je g. Jošt reviziral, da je revizija dobro izpadla, da je našo posojilnico kot jako dobro poslušajo pohvalil, da je vse našel v najboljšem redu, da sploh vzorno posluje. Jaz g. Jošta nisem poznal, mislil sem pa, da je revizija, ki jo je izvršil kot revizor Zadrugne zveze v Celju, katere članica je bila naša posojilnica in kateri smo za to plačevali tudi po 1200 K na leto, bila vestno izvršena in sem se na tega možakarja zato tudi moral zanesti, da je vse pravilno pregledal in da je res vse v najboljšem redu, ker se je tako izjavil o poslovanju.«

Dr. Frlan: »Gospod Turk! Ali ste vi bili obveščeni o revizijah, katere je izvršil g. Jošt?«

Dr. Novak: »Ali ste vi, gosp. Čad mnenja, da je imel g. dr. Hudnik z nakupom Thala Glavno posojilnico rešiti?«

Čad: Glede tega ne morem nič reči.

Dr. Novak: »Ali ste imeli vi dr. Hudnika za poštenjaka?«

Čad: »Seveda.«

Ker ne stavi nihče nadaljnjih vprašanj, prične takoj nato predsednik z zasliševanjem

Antona Putricha.

Po predsednikovem raztolmačenju, zakaj je tožen, in vprašanju, kaj ima k temu navesti, pravi g. Putrich:

»Jaz se strinjam s tem, kar so drugi povedali.«

Predsednik: Ali ste morda vi vedeli, da je posojilo konzorcija Thal tako veliko?

Putrich: »Ne! Samo enkrat je bilo posojilo dovoljeno v znesku 160.000 K. Za drugo pa nisem vedel, ker sem bil mnenja, da je to drugod krito. Nihče ni vedel, da je toliko posojil. V nobeni seji se ni tega obravnavalo.«

Predsednik: »Kdaj ste pa zvedeli, da vendar ni vse v redu? To ste vendar vedeli, da ima firma Lavrenčič & Domicelj veliko dolga.«

Putrich: »To smo zvedeli šele takrat, ko se je šlo za kup graščine Thal. Mi smo bili takrat hudi, zakaj se je toliko zaupalo in zakaj se njegovih knjig ni bolje nadzorovalo. Zato je bil dr. Hudnik prisiljen to kupiti, da tako dobimo vsaj nekaj nazaj.«

Predsednik: »Vi ste bili tudi v Thalu? Kaj ste pa tam našli?«

Putrich: »Da je bilo vse v neredu. Zato sem zahteval, da naj se Lavrenčiča odstavi od vodstva in komu drugemu odda.«

Predsednik: »Ali ste vi tudi kake menice podpisali?«

Putrich: »Seveda, tudi!«

Dr. Triller: »G. Putrich! Ali ste vi tudi zarubljeni?«

Putrich: »Da! Imel sem čez 150.000 K premoženja, pa je vse zarubljeno. Poleg tega sem imel tudi zirokonto pri Glavni, iz katerega bi moral tudi dobiti okoli 8000 K, ker sem toliko več vplačal, pa je to tudi izgubljeno.«

Dr. Triller: »Ali ste imeli pri Glavni kako posojilo?«

Putrich: »Da, hipotekarno, pa že iz prejšnjih let sem.«

Predsednik: »Vi ste tukaj v preiskavi rekli, da je bil Roglj nesrečen dr. Hudnikov svetovalec.«

Putrich: »Saj je tudi res. G. dr. Hudnik ga je pošiljal pregledovati knjige k Lavrenčiču & Domicelju in drugim, on je pa poročal, da je vse v redu in potem se je dalo posojilo brez vsake varnosti.«

Dr. Hudnik: »G. Putrich! Prosim, ali niste vi, ko ste prišli v Thal, ko sem staval predlog, da naj se g. Mauer gori pošlje, ali niste takrat ves les prehodili in svetovali, da naj se najprej iztrži, kar je posekanega?«

Putrich: »Tisti les, kar ga je ležalo in ki je bil že napol vničen, tisti les je bil še vedno okoli 50.000 K vreden. Kar je pa drugega lesa okoli ležalo, ki je bil popolnoma za nič, je bilo tudi še precej in bi bil vreden okoli 17.000 K in je bil ta denar ven vržen.«

Predsednik: »Cela uprava v Thalu je bila torej prav slaba?«

Putrich: Izsekanega lesa je bilo 40.000 kubičnih metrov in za ta les se lahko računalo, da bi se dobilo za njega nad 600.000 K, ker se ga je lahko plačalo na licu mesta po 15 do 16 K za kubični meter. Računjeno, da je stal v gozdu 12 K, bi še vedno vrget nad pol milijona.

Dr. Novak: »Po vašem mnenju, g. Putrich kupčija graščine Thal ni bila slaba, če bi se bilo pravilno gospodarilo?«

Putrich: »Vse prej kot slaba, ker je bilo že samo lesa čez 90.000 kubičnih metrov v gozdih. Če bi se bil samo les prodal po 6 in pol gld., samo izsekali in prodal, bi se že za to dobilo nad 1.150.000 K. Potem pa še ostane celo posestvo. Če bi ne bilo Lavrenčiča zraven, bi bilo to vse ven potegnili, tako nas je pa Lavrenčič vse z dr. Hudnikom vred nesrečno napravil. Dr. Hudnik je ravno tako Lavrenčičeva žrtev, kakor mi vsi.«

Dr. Novak: »G. Putrich! Ali ni imel dr. Hudnik namen z nakupom graščine Thal »Glavno posojilnico« iz prejšnjih nesreč rešiti?«

Putrich: »Seveda, da se reši dolga, da se z dobičkom vse poplača, kar je bilo dolga.«

Ker na g. Putricha ne stavi nihče več vprašanj in ker je s tem zaslišanje obtožencev končano, odredi predsednik ob polu 7. odmor 10 minut.

Po odmoru stavi najprvo predsednik na obtoženega Mačka še sledeče vprašanje:

»Vi ste povedali v preiskavi, da ste enkrat Rogla zasačili, ko je vaše podpise ponarejal.«

Maček: »Ja! Jaz pridem enkrat, sicer ne vem s kakim oprav-

kom, v pisarno in najdem tam Rogla, ko ni imel nič opravka in je na eni polji bilo vse polno mojih podpisov. Jaz mu pravim: Kaj pa delate tukaj! Saj veste, da tega ne smete. Takrat tega nisem tako resno smatral, sedaj sem pa začel premišljevat in se mi stvar zdi zelo resna. Zato tudi nič ne dam na moje podpise. Takrat je Roglj še tudi rekel, da je moj podpis najtežje ponarediti.«

Dr. Ravnihar: Gosp. Maček! Ali je g. Roglj kaj skrival pred vami te podpise. Ali jih je skrivaj delal?«

Maček: »Ne, skrival jih ni nič ni, kar tam na mizi so ležali.«

Predsednik: »Ampak v vaši prisotnosti jih pa ni delal!«

Maček: »Tega pa seveda ne.«

Dr. Sabothy: »Samo to še, g. Maček! Če ste imeli glede g. Knifca kak povod za pritožbo?«

Maček: »Jaz sem ga imel skozinsko za poštenjaka. Pri neki priliki sem ga še celo s seboj vzel, da sva pregledala knjige. Potem sem še Rogla v roke vzel, češ, kako pa gledate na našo posojilnico, da ste tako velika posojila dovolili. To sem mu rekel takoj, ko sva s Knificem prišla od revizije nazaj v posojilnico.«

Nato stavi dr. Triller predlog, da bi se njegovim klientom, ki so itak na prostih nogah, dovolilo, da jim ni treba prisostvovati celi razpravi, ker je to skrajno mučno, za nje pa pravzaprav brez vsakega interesa. Zaslišanih bo 54 prič, ki o njih nimajo ničesar izpovedati. Nekateri njegovih klientov so povrh še bolni, tako da je ta predlog res umesten in humanitar.

Državni pravdnik se pridruži temu predlogu, na kar predsednik sodnega dvora odredi, da se sedaj zaslišijo nekatere povabljenih prič, o predlogu samem pa bo sodni dvor sklepal pozneje.

Zasliševanje prič.

Vsled predsednikove odredbe pride nato v sodno dvorano celo vrsto prič, katere je občinstvo pri vstopu vsekega posebej prav pozorno premetrilo.

Predsednik sodnega dvora določi nato, katere prič

no nosil do upravnih svetnikov vabila, zanika pa na predsednikovo vprašanje, da bi imel vpogled v kreditne operacije, ker ni bil pri sejah navzoč. Glede posameznih posojil ve tudi, da so se dovoljevala brez sej, ker so se dovoljevala tudi na ta način, da je potom cirkularja upravni svet dovolil posojilo.

Glede Roglovi pritožb radi gospoda Mačka izpove priča, da se je ta nad Mačkom včasih jezil, da je g. Maček malo siten.

Glede zadeve Zalaznik-Rogl priči ni nič natančnega znanega.

Dalje prizna priča, da je lahko moglo, da je nesel tudi k Zalazniku kake zapisnike o sejah upravnega sveta v podpis, katerih g. Zalaznik ne bi smel podpisati, ker ni bil več v odboru.

Glede njegove trditve pred preiskovalnim sodnikom, da je g. Rogl potrato živl, pripomni priča, da je to iz tega sklepal, ker ima kljub precejšnje plače vendarle še dolg.

Ob 8. zvečer prekine predsednik zaslišavanje do 9. zjutraj drugega dne.

Napredno politično in gospodarsko društvo za Vodmatski okraj

priredil
v petek 9. junija t. l. ob 8. zvečer

zaupni volilni sestanek

v gostilni gospoda Ivana Pavška
na Sv. Martina cesti 36.

Na sestanku se bo predstavil naš državnozborski kandidat gospod

dr. Vladimir Ravnihar, odvetnik v Ljubljani.

Somišljeniki, vsi na sestanku.

Dnevne vesti.

+ Narodna tiskarna. Občni zbor Narodne tiskarne bo danes zvečer ob 6. v uredniških prostorih.

+ Volilni shod poljskega naprednega političnega okraja v Turkovih gostilni se je vršil včeraj zvečer ob jako povoljni udeležbi volilcev tega okraja. Shod je otvoril predsednik g. Jos. Kozak, ki je ogorčen za vračal pobalske besede dr. Kreka, ki si drzne kot tuje Ljubljancu domaćinu zabrusiti v obraz nesramnost, katero je izrekel v Unioni, namreč, da spadamo tja, kamor spadajo psi. — In taki ljudje, privrženci take stranke si drznejo prosjati nas glasov, ne. Narodno-napredna stranka ima svojega kandidata, tega bomo volili in to je dr. Vladimir Ravnihar. S tem je predsednik kandidata svojim zborovalcem predstavil in mu izročil besedo. Dr. Ravnihar je v kratkem, jednatem nagovoru razvil svoj program, ki bazira edino le na programu narodno-napredne stranke. Boj se ne vrši sedaj le na Kranjskem, ta boj se je razširil po celem Avstriji, in s strahom ga zasleduje tudi vlada. Razpustila je prejšnjo zbornico, ker je poslanci niso hoteli vsega dovoliti. Pridejo drugi mehkejši, toda zmotila se je, še radikalnejši pridejo, ki ne bodo gledali na korist in spekulacije vlade, marveč na dobrobit ljudstva. Povdarjal je govornik gospodarsko stališče in pojasnjeval jako točno, kako bi se dalo izboljšati. Očitane klerikalcev, češ kaj bo en sam zastopnik na Dunaju, naj ne moti. Važno je naloga poslanca, tem važnejša, če je sam, ker njegova naloga ni le, da kaj napravi, marveč da strogo kontrolira tiste dunajske kupčije, katerim se imamo zahvaliti za sistematično germanizacijo pri sodnji in drugih uradih po Kranjskem, Stajerskem in Koroškem. Končno je govornik omenil obrat v Avstriji za časa nastopa dunajskih krščanskih socialistov za časa dr. Luegerja, ki pa padajo in izgubljajo vso moč. Značilno jih je primerjal z našo S. L. S. ki je sorazmerno z njo rasla, pa bo de tudi in mora pasti. Napredna misel je prodrla do sedaj vse ovire — in občinske volitve, deželnozborske volitve nam pričajo, da tudi 13. junija stoji zavedna Ljubljana kot en mož za programom in kandidatom narodno napredne stranke. Burno odobravanje je sledilo tem izjavam, nakar se je razvil živahen prosti pogovor.

+ Volilni sestanek pri Fröhlichu. Napredno gospodarsko in prosvetno društvo za Krakovo in Trnovo je sklicalo za ponedeljek zvečer sestanek volilcev, da se jim predstavi državnozborski kandidat gosp. dr. Vladimir Ravnihar. Prav dobro obiskan sestanek je otvoril društveni predsednik gosp. Smole, ki je po kratkem uvodnem govoru, oziraje se na za narodno - napredno stranko prav ugodno izpadlo občinske volitve in sijajno zmago pri nadomestni deželnozborski volitvi, pozdravil volilce in navzočega gospoda kandidata. — Gospod dr. Ravnihar, burno aklamiran, omenja v daljšem govoru

dolžnosti in naloge, ki čakajo poslanca ljubljanskega v gospodarskem, političnem, narodno - kulturnem in socialnem oziru. Burno odobravanje, ki je ves čas prekinjevalo govornika, ni hotelo ponehati in je koncem govora privrelo s podvojeno silo na dan. Nato sta govorila gg. Ljubič in Vizjak, ki sta prav na drastičen način predložila »delovanje« klerikalcev v deželnem in državnem zboru. Govornika pozivljata navzoče volilce k podrobni agitaciji od moža do moža in da na dan volitve manifestirajo za narodno-napredno stranko. Ko je govoril še socialistični železničar g. Grile, okrevši mahinacije klerikalcev, zaključil predsednik do dve uri trajajoči in lepo uspeši sestanek, s pozivom, da naj gredo vsi zavedni volilci na dan volitve z orožjem v roki, namreč z glasovnicami, v boj proti klerikalnemu terorizmu in nasilstvu in na ta način dokažejo, da se ga ne boje in ga poteptajo v prah.

+ Volilna dolžnost in delavci. Kdor ne pride volit, ga zadene denarna kazen. Ta postava velja tudi za delavske sloje, torej tudi za one uslužbence, ki dobivajo plačo od dneva. Zdaj pa nastane vprašanje, ali sme delodajalec delavcu, ki gre med delavnimi urami volit in zamudi torej nekaj delavnega časa, utrgati za tisti čas, ko delavca ni bilo v službi. Postava v tem oziru ničesar ne določa. Ako je delodajalec umazan, bo svojim delavcem utrgal za čas, ko so zapustili delo in šli volit, ker se bo izgovarjal, naj gredo volit opoldne, ko imajo pristo. Ako pa bi vsi delavci šli k volitvi med popoldanskim odmorom, bi istotako zamudili delavni čas, ker je čisto izključeno, da bi mogli tisto uro ali pol drugo uro vsak opraviti volilno dolžnost, zraven pa še poučiti čeprav skromno kosilo. Narodno - naprednim delodajalcem priporočamo zato, da dajo svojim uslužbencem za izvrševanje volilne dolžnosti toliko prostega časa, da jo morejo opraviti, ne da bi kdo utrgal le vinar, pa naj bodo delavci potem narodno - naprednega ali pa kakega drugega mišljenja.

+ Po legitimacije na vlado! Marsikateri volilce ni dobil izkaznice, da sme voliti, ker se je preselil iz enega okraja v drug del mesta. Zato pozivamo vse pristaje, ki še nimajo teh izkaznic, da jih gredo takoj iskat na vlado, da nam ne odpade niti en glas!

+ Kdor je izgubil glasovnico ali se mu je skvarila, naj gre z legitimacijo ali izkaznico z njo na vlado, da dobi drugo. Tudi če zgubi kdo še to drugo glasovnico, mu mora vlada dati še eno. To omenjamo, da bo vsak vedel, kaj mu je storiti, če pride ob glasovnico.

+ »Slovenec« jo je skupil. Porotno razpravo zaradi »Glavne posojilnice« je pozdravil »Slovenec« s sramotilnim spisom, da bi iz gospodarske nesreče koval politični kapital. Nažgal je člane upravnega sveta »Glavne posojilnice« kot brezvestne spekulante, ki nič nimajo in so s tujim denarjem hoteli obogateti. Ožigalsali smo to nesramnost že včeraj, kakor je zaslužila, saj je pa tudi nezasišano, da »Slovenec« na tak način napada Turka, Predoviča, Mačka, ki so vse svoje obveznosti do Glavne do zadnjega vinarja poravnali, med tem ko nima nobene besedice za klerikalca Pavšlerja, ki je eden največjih dolžnikov Glavne, pa od svojega dolga še fiska ni odplačeval ter se s tem postal eden glavnih provzočiteljev konkurne »Glavne posojilnice«. Nečuvno početje »Slovenec« je dobilo zaslužen odgovor že včeraj pred porotnim sodiščem samim. Opozarjamo čitatelje še posebe na tisti del našega poročila. Tam bodo videli, kako sodbo je zagovornik dr. Triller izrekel o »Slovenčevem« početju in kako se mu je popolnoma in brezpogojno pridružil celo državni pravdnik. Tako je bil »Slovenec« pred porotnim sodiščem od zagovornika in od drž. pravdnika ožigosan in postavljen na sramotni oder.

+ Gostinčar in oblastnive. Dika vseh klerikalnih kandidatov, Joža Gostinčar, vodi zdaj že nekaj tednov vse oblastnive za nos. Proti možakarju, ki je nesramno zlorabil svojo poslansko imuniteto, je vložena tožba, a ta tožba še mu ne more dostaviti. Gostinčarja ni dobili. Sicer hodi Gostinčar po shodih v svojem volilnem okraju, ali dotične tožbe se mu vendar ne more dostaviti. Tudi v Ljubljano prihaja Gostinčar, a vendar mu tožba še vedno ni dostavljena. Vse kaže, kakor bi Gostinčar živil protekcijo, morda na magistratu? To je čisto gotovo škandal. Pomagalo to Gostinčarju seveda ne bo nič, kajti stvar je že tako daleč, da Gostinčarju tudi imuniteta v slučaju izvolitve ne bo več pomagala, ali pribiti je treba, da se možu že pred tedni vložena tožba še vedno ni mogla dostaviti in to je škandal in sicer škandal za oblastnive.

+ Volilni manevar. Pod naslovom: »Ali je to res?« piše »Jutro« iz Idrije, da sem na shodu narodno-

naprednih somišljenikov v Idriji, dne 2. t. m. izjavil sledeče: »Veseli me, da ste prišli do spoznanja, ki ga imam jaz za svojo osebo, da mi je ljubši klerikalizem, kot socijalna demokracija, kajti klerikalizem se striinja z nami v narodnosti, socijalni demokracije so pa naši (narodno-napredni) stranki najhujši sovražniki.« Obenem poroča »Jutro«, da se v novem občinskem odboru pripravlja narodno-klerikalna alijansa. Temu nasproti izjavljam, da besed v zgorajšnjem smislu nikdar govoril nisem in so vesti o narodno-klerikalni alijansi čisto navaden volilni manevar, uprizorjen zelo nespretno od socijalnodemokratske stranke same. »Jutro« naj se v bodoče informira naravnost pri stranki, ne verjame pa besedam Antona Kristana. — Alojzij Pegan. — kr. notar v Idriji.

+ Volilni shod v Idriji priredi politično društvo »Jednakopravnost« v soboto ob 9. zvečer v prostorih delavskega bralnega društva. Na shodu se predstavi svojim volilcem narodno-napredni kandidat g. Ivan Sičherl iz Logatec. Somišljeniki naj se shoda polnoštevilno udeležijo. Drugi dan v nedeljo 11. t. m. priredi kandidat g. Sičherl volilni shod v Žireh pri »Katri« z začetkom ob 11. dopoldne. Somišljeniki razvite za udeležbo na shodu najintenzivneje agitacije!

+ V Črnem Vrhu nad Idrijo je minoli ponedeljek popoldne priredilo politično društvo »Jednakopravnost« iz Idrije volilni shod pri Blažu Zajcu. Dasi je bil shod le malo razglašen, se je vendar zbralo lepo število naprednih mož in mladeničev, ki so z zanimanjem sledili izjavam naprednih govornikov. Z velikim navdušenjem se je končno sprejela Sičherlova kandidatura. Popoldne je Gostinčar imel shod, ki se je v cerkvi oglašil. Na tem shodu pa se slavnostno klerikalnemu kandidatu Gostinčarju ni posebno dobro godilo. Ugovarjali so mu lastni ljudje in ga spravljali v nemalo zadrego. Po shodu je bil hitro in natihoma, kakor je prišel, odkuril s Črnege Vrha. Zelo značilno, da se je v Črnem Vrhu pričelo svitati, kjer je bila doslej tako trdna klerikalna postojanka. Na željo črnovrških domačinov se vrši v soboto dopoldne še en napreden shod, da se da Gostinčarju pošten odgovor.

+ Na volilnem shodu v Starem trgu je govoril Jarc, da je neki Škala bil proti zgradbi starotške ceste, oziroma vseh Poljskih cest. Za pričo je navedel Jarc tri vinarje plačujočega davkoplačevalca. Dotični Škala pa tu nasprotno odgovarja na lažnjivi Jarcjev govor, da so ravno Jarcjevi pristaji (katerih imena za sedaj še zadržujemo, a so na razpolaganje) zahrbtno na to delali in se tudi že z nekaterimi udi cestnega odbora (imen še ne imenujemo) domenili in sporazumeli, da bi naj se ne gradila cesta Stari trg - Kot - Lušice do Kolpe (meje hrvaške) in da naj bi se ta črtala. Ta Škala pa je šele z največjim trudom in prepičevalnim dokazovanjem pri seji cestnega odbora izpovedoval, da se cesta iz Starega trga vendar gradi. Ako hoče Jarc še kandidirati in shode prirediti, svobodno mu, ni pa treba na shodih lagati in z lažnjivimi besedami ljudi slepiti, ampak naj govori pravično, pošteno in stvarno. Gosp. Jarc — svaka sila do vremena! — Peter Majerle, državnozborski kandidat.

+ Kregar in Štefe obtožena! V slovenskih časopisih se je že mnogo pisalo o sleparstvih, ki sta jih izvršila bivši podpredsednik trgovske in obrtne zbornice in bivši klerikalni kandidat za ljubljanski državnozborski mandat Ivan Kregar in urednik »Slovenca« Ivan Štefe pri zadnjih volitvah v trgovsko in obrtno zbornico. Te goljufije so bile tako gorostasne, da se je za stvar končno jela zanimati tudi državna oblast ter uveljaviti kazensko preiskavo proti Kregarju in Štefetu. Sprva sta Štefe in Kregar ogorčeno zanikala, da bi bila v kakršnikoli kazenski preiskavi in sta celo samozavestno napovedovala, da bosta v »Slovenec« priobčila uradno potrdilo od državnega pravdnika, da sta nedolžna kakor. novorojeno jagnje in da nista v nobeni kazenski preiskavi. Toda to napovedano uradno potrdilo ni v »Slovenec« nikoli zagledalo luči belega dne iz enostavnega vzroka, ker je že na obeh počivala težka roka državnega pravdnika. Sedaj pa smo v položaju javiti, da je državno pravdnikstvo že dvignilo obtožbo proti Ivanu Kregarju, proti Ivanu Štefetu in njegovi ženi radi raznih hudodelstev, ki so jih le-ti skupno s pomočjo pomožnega uradnika Erzena izvršili pri zadnjih volitvah v trgovsko in obrtno zbornico. Svoječasno smo naglašali, da imamo v aferi Kregar-Štefe popolno zaupanje v naše pravosodstvo in da smo prepričani, da bo roka pravice zadela tudi Štefeta in Kregarja, ako sta res zakrivila ona dejanja, katerih sta bila obdolžena v javnosti. Z zadočenjem danes bele-

žimo, da se v tem prepričanju nismo varali. Oblast je storila svojo dolžnost in krivci so danes pod obtožbo. Kregar in Štefe sta sicer vložila ugovor proti obtožbi na višje deželno sodišče v Gradcu, toda uverjeni smo, da sloni obtožba na tako krepkem temelju, da ni sploh nobenih pravnih sredstev, ki bi jo mogli izpodbiti. Obeta se nam torej zanimiva obravnava, ki bo vsemu svetu pokazala, da so klerikalci sposobni za vsak zločin, ako domnevajo, da bi ta zločin lahko služil njihovim strankarskim koristim.

+ Kregar izključen iz klerikalne stranke? Splošno se opaža, da je postal pasar Ivan Kregar v zadnjem času silno ponižen. Ob času občinskih volitev ljubljanskih je stal še na čelu klerikalne agitacije. Povsodi ga je bilo polno, povsodi je imel svoje prste vmes, da se ga je že prijel ime »Hans Dampf in allen Gassen«. A že pri nadomestni volitvi v deželni zbor se je splošno opazalo, da je Kregar malodane izginil s površja, a sedaj se klerikalna agitacija vodi popolnoma brez njega. Kaj naj to pomeni? se ljudje vprašujejo, kaj je vzrok, da je preje tako agilni Kregar postal nankrat tako apatičen? Kot odgovor se širi po Ljubljani ta-le verzija: Kregarja so potisnili v kot radi znanje njegove afere, nanašajoče se na manipulacije pri zadnjih volitvah v trgovsko in obrtno zbornico. V kazenski preiskavi zaradi te afere je baje Kregar zvalil vso krivdo na Štefeta, obdolživši ga, da je on njega pregovoril k onim proti postavnim dejanjem. Vsled tega je prišel tudi Štefe v »lebet«, tega pa klerikalci Kregarju ne morejo odpustiti, za to so ga sedaj postavili pod kap. Registrujemo to po dolžnosti kroničarjev.

+ Škof proti župniku Berecu. Prijatelj g. župnika Bereceta je nam sporočil, da je dobil g. župnik pismo te-le vsebine:

»Častitemu g. Antonu Berece, upokojenemu župniku na Gradu v Ljubljani.

Ker ste list knez-škofijs. ordinariata z dne 3. junija št. 2327 in svoj odgovor z dne 4. junija neposredno ali posredno objavili v listu »Jutro« z dne 6. junija št. 456, torej v listu, ki je cerkveno pod grehom prepovedan, ki je že kar naravnost tajil božanstvo našega Zveličarja in ki razširja ne le mržnjo do cerkve in njenih naprav, ampak žali tudi krščansko naravnost:

Se pozivljete, da do 12. junija incl. v istem listu to svojo neposredno ali posredno objavo obžalujete in dotično štev. kn. šk. ordinariatu pošljete.

To se Vam nalaga sub poena suspensionis. Ako lista z zapovedanim obžalovanjem kn. šk. ordinariat ne dobi do večera 12. junija t. l. se Vam bo zagrozena kazen naložila.

Ta opomin velja enkrat za trikrat.

Kn. šk. ordinariat v Ljubljani, dne 7. junija 1911.

† Anton Bonaventura, škof.

Radovedni smo, kako bo ta boj med škofom in župnikom Berectom končal, zlasti pa, če bo župnik Berece zaukazano mu izjavo priobčil v »Jutro«.

+ Reklame »Glavne posojilnice«. Državno pravdnikstvo očita »Glavni posojilnici«, da je v svojih inseratih v domačih listih in v ameriškem »Glasu Naroda« delala z neresničnimi navedbami reklamo in vabila občinstvo, naj pri njej nalaga denar. Ob sebi se razume, da takega početja ne bo nihče odobral. Ker pa je vprašanje o takih reklamah že prišlo sedaj na razgovor, bo morda državnemu pravdnikstvu ustreženo, če je opozorilo na podoben slučaj nemške hranilnice ljubljanske. Ta nemška hranilnica je namreč v ravno tistem »Glasu Naroda«, kakor »Glavna posojilnica«, objavljala reklame in je v dotičnih inseratih trdila, da ima 67 milijonov vlog, med tem ko jih je v resnici imela le 45 milijonov. Mi smo to že izrečno in natančno konstatirali že tedaj, ko je nemška hranilnica delala tako reklamo. Upamo, da nam bo državno pravdnikstvo za to opozoritev hvaležno.

+ Najhujši agitator za pobeglega Gostinčarja v Planini je gospod Pechaček, uradnik Haasberga. Opozarjamo vsakega, komur bi hotel ta gospod glasovnico podpisati z različnimi namigavanji, da to nemudoma javi kakemu našemu zanesljivemu človeku ali pa direktno okrajnemu glavarstvu. Za g. Pechačka pa bi bilo mnogo bolje, ako se na stara leta drži lepo svoje pisarne in pusti Gostinčarja, katerega itak že sodnija zasleduje, v miru.

+ Shod zaupnikov narodno - napredne stranke v Spodnji Šiški vrši se dne 9. t. m. v petek zvečer ob 8. uri pri Ančniku v Spodnji Šiški. Zaupniki, oziroma člani političnega društva »Vodnik« se radi važnosti shoda uljudno vabijo k polnoštevilni udeležbi.

+ Volilni shod v Kamniku. Na nedeljo, dne 11. t. m. sklican je dr.

Tavčar volilni shod v Kamniku. Shod bode ob 11. dopoldne v veliki dvorani »Društvenega doma«.

— Varnostne naredbe proti kole-ri. Smrtni slučaj kolere, ki se je pripetil v Gradcu, je povzročil poizvedbe, katere so dognale, da je dotičnik si nalezel kolere v Benetkah. Mestni fizikar je vsled tega že od časa, ko se je to zoznalo, nadzoroval tujski promet iz Benetk, tako da ostanje takih došleci pet dni pod zdravniškim nadzorom, sicer pa popolnoma neovirani. Da se tako nadzorovanje more točno izvršiti, treba je, da gostilničarji, hotelirji, sploh osebe, ki se pečajo z oddajo prenočišč, oziroma stanovanja, ravno tako pa tudi družinski poglavarji takoj naznanijo pri zgašvalnem uradu došlece iz Benetk ter prijavijo tudi vsako sumljivo obolenje. — Ta naznanila so prvi pogoj, da je mogoče zatreti bolezen koj v prvih slučajih. Občinstvo bodi opozorjeno na naredbe, ki jih je izdal lanskega leta mestni magistrat, predvsem pa na to, da je stroga snažnost, osebna snažnost in snažnost po hišah in stanovanjih ter zmernost v jedi in pijaci najboljša varstvo proti okužbi. Bolnica za silo, katero so zapustili binkoštno soboto zadnji po kozah ozdravljeni bolniki, razkužila se je takoj temeljito in se zopet uredila za slučaj potrebe.

— V interesu trgovstva vprašajo interesente, kako se je trgovsko društvo »Ilirija« etabliralo v Sodni ulici? Kakor nam znano, je to narodna trgovina s šivalnimi stroji, »društvo« pa obstoji iz dveh Kočevarjev. Za danes se vzdržujemo nadaljne kritike, če bo pa treba, bomo pa natančneje pojasnili, kako se slepomisi z nedovoljenimi trgovskimi naslovi. Za danes samo vprašanje: Ali ni v Ljubljani nobene oblasti, katera bi Kočevarja Tschinkel-Höfferle-ta podučila, kako se »društva« od njune trgovine razločujejo.

— Uradne ure pri Mestni hranilnici ljubljanski so za stranke ob sobotah in dneh pred prazniki od 8. dopoldne do 1. popoldne, sicer je od 8. do 12. dopoldne in od 3. do 4. popoldne. Ob nedeljah in praznikih hranilnica sploh ne uraduje.

— Umrl je poslovodja tvrdke Fr. Ks. Souvan v Ljubljani gospod Fran Urek N. p. v. m!

— Kopališče v Kozlezi je že od 15. maja odprto. Kopališče ima v našem g. Ivan Gril, ki ima tudi gostilno, v kateri se toči izvrstno domače vino in se dobe tudi okusna mrzla jedila. Poleg kopališča je krasen senenat park. Priporočamo občinstvu kopališče in gostilno.

Med spanjem v gostilni okraden je bil na binkoštno nedeljo dinar Ivan Čelešnik v Spod. Šiški. Zmanjkalo mu je iz žepa 4 K 50 vin. Na sumu je neki zloznan postopač v Spod. Šiški, katerega so tudi aretirali in oddali sodišču.

Ukraden 10kronski bankovec. Kuharica Rosa Habijan je pustila na nekem gostilniškem vrtu v Spodnji Šiški gramofon in svojo denarnico. Odstranila se je samo za kratek čas. Ko se je vrnila, je zapazila, da ji manjka v denarnici bankovec za 10 kron. Tat je še neznan.

Čudne razmere na dolenskih železnicih. Prijatelj nam piše: Na progi Ljubljana-Strazha so se zadnji čas vpeljali v promet taksi vozovi II. razreda, ki nimajo nikakih stranišč! Ako se pomisli, da se vozijo po tej progi revmatični in na putiki trepeč bolniki, ki se hodijo lečiti v Dolenjske, Toplice in koji na raznih postajah ne morejo skakati iz vagonov ter letati na postajna stranišča, potem si lahko vsak razumen človek napravi pravično razsodbo, da morajo na tej progi krožiti taksi vagoni, ki imajo udelana stranišča (klosets). Prosimo upravo nujne odpomoči!

Razne nezgode. Minoli petek se je igral 3letni sinček kajzarja Vinga na lgu s svojo mlajšo sestrico. Med igro je pograbil fant za sekuro in odsekal deklici prste na levi roki popolnoma pri korenini. — Rudniški delavec Miha Marius v Kočevju je padel med delom s tira pod stroj in si pri tem zlomil desno nogo.

Neznani nočni napadalec. Delavca Petra Verbiča iz Trzina je napadel na poti domov okoli polnoči na binkoštno ponedeljek neznani napadalec, bržkone tudi kak tovarniški delavec, z nožem. Ranil ga je večkrat in tako močno, da je moral iti drugi dan v bolnico.

Hlapec Antona Hostnika v Medvodah je pritisnil v težak tovarni voz vprežen konj ob neko drevo. Hlapec je dobil tekoče poškodbe na prsili in na levi roki.

Vojaški nabor v Škofji Loki se je vršil za mesto in okolico 1., 2. in 3. junija. Poklicanih je bilo vsak dan 112, 104 in 116 nabornikov, izmed katerih je bilo potrjenih prvi in drugi dan po 25, tretji dan pa 26.

Obesil se je v Kranju znan Ljubljanečan, poslovodja tvrdke »Souvanovec«, g. Urek Moza, ki je že okoli 50 let star in oženjen, ko pogrčalši že včeraj in nihče ni vedel, kam je izginil. Danes zjutraj pa je došla iz Kra-

Mnenje gospoda M. Modiano, bivšega zdravnika generalne medicinske klinike kralj. vseučilišča v Turinu Solun.

Gospod J. Serravallo Trst.

Že mnogo let zapisujem Vaše Serravallovo kina - vino z železom z izvrstnim uspehom rekonvalescentom po malaričnih mrzlicah in po nalezljivih boleznih na splošno.

Solun, 29. maja 1909.

Dr. Modiano.

Gospod

ki mu je kaj do zdravja negovanja las in lasišča odpraviti prhljaj in osivenje ter pospeševati rast las, rabi dosledno 526

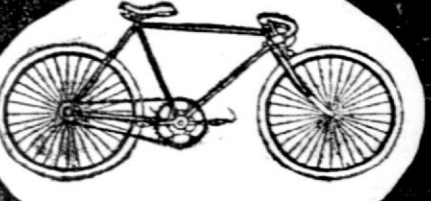
Bay-rum s konjickom (znanka konjick) Bergmann & Co. dclm n. l. v steklenicah po 2 K in 4 K. Dobiva se po vseh lekarnah, drogerijah, parfumerijah in brivnicah.

NESTLÉ-JEVA

MOKA ZA OTROKE
PREISKUŠENO-VEDNO ZANESLJIVO.

KINTA

Priznana močna, lahko tekoča solidna in neprekosljiva so **KINTA** kolesa.

Najboljše jamstvo. Ilustrovani ceniki brezplačno.

K. Čamernik
Ljubljana, Dunajska cesta 9.
Special. trgovina s kolesi in posam. deli.
Izposojevanje koles.

Nobena kapljica ne koristi tako želodcu, kot požirek pristnega „FLORIAN-a“!

Človek!
Pomni treh besed:

FLORIAN

želodca red!

Postavno varovano.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 300'2. Srednji vršni tlak 730'9 mm

Junija	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
7.	2. pop.	741'0	25'9	sl. jvzh.	jasno
8.	9. zv.	740'0	19'0	sl. szah.	"
9.	7. zj.	739'7	14'9	sl. svzh.	brezoblč.

Srednja včerajšnja temperatura 18'9° norm. 16'8°. Padavina v 24 urah 0'0 mm.

Zahvala.

Potrti vsled bridke, izgube, ki nas je zadela s smrtjo našega nezabnega soproga, očeta, brata in svaka, gospoda

Bogdana Oblaka

se ne moremo zahvaliti vsakemu posamezniku posebej. Izražamo torej tem potom za mnoge dokaze ljubeznivega sočutja, kakor tudi za častno število spremstva pri pogrebu, svojo najiskrenejšo zahvalo.

Dolenji Logatec, 7. junija 1911.

2056 **Zahvalni ostali.**

Telegram! Še nikoli kaj takoga! Razdali bomo K 1200—v darilih in v gotovini!

Za rešice slike smo razpisali gori imenovani znesek. — Vsak, kdor gospodinjino najde in prevleče dobi možko ali damsko uro v vrednosti 20 K ali na željo 15 K v gotovini. Pogoji je, da vsak vpošiljatelj pošlje tudi naročilo na izvršno »Diana« imit. zlato verižico in znesek za to, K 1'75, pošlje v pisemskih znamkah. Po dospelku rešitev se razdele darila. Vse pošiljatelj naj se naslavlja na: **Patricia-Zentrale A. Seifert, Dunaj VII., Neubaugasse 63.**

2062

Ime: Kraj: Cesta:

Glogowski & Co.

c. in kr. dverni dobavitelji

Dunaj I., Franz Jozefs-Kai 15 in 17.

Edina specialna trrdka za kartoteko.

Registraturne kartne naprave.

Kaaa? ... Papa je dovolil! Saj je Jacobi —

Antinikotinske cigaretnice stročnice!

Pristne samo v cigaretnem zabojčku z imenom

Jacobi!

601

Zdravilne žveplene kopeli

VARAZDINSKE TOPLICE (Hrvaško)

železnična, poštna, telefonska in brzojavna postaja.

NOV ZDRAVILIŠČNI HOTEL Z ELEKTRIČNO RAZSVETLJAVO.

Staroslovni radiativni žvepleni vreli + 58° C

2003 priporočilji za

PROTIN, REVMA, ISCHIAS itd.

Pitno zdravljenje ob trdovratnih boleznih v vratu, jabolku, prsih, jebih, žleznah, črevesju.

Elektr. masaža, lužne, oglikovokislinske in solne kopeli.

Otvorjeno vse leto. — Moderni komfort.

Novi hoteli. Prekrasna okolica. Vojaška godba.

Prospekti daje zastoj kopališko ravnateljstvo.

Ilica 40 **G. Skrbic, Zagreb** Ilica 40

Z električnim pogonom urejena tvornica žaluzij, železnih in lesenih rolet za okna in trgovine, vseh vrst platnenih in lesenih tkanin rolet, iz platna, damasta, gradla, satina, ripsa itd.

— Cenovniki in proračuni na zahtevo zastoj. —

Telefon št. 492. 1792 Telefon št. 492.

Št. 17.911. **Razglas.**

Mestni magistrat ljubljanski naznanja, da se bodo počenši s 1. junijem 1911 vsak četrtek popoldne ob 3. uri brezplačno stavile koze

v veliki dvorani **Mestnega doma**. Vabijo se vsi starši, kojih otroci še niso cepljeni, da prinese te k cepljenju in k pregledu ceplencev, ki se vrši teden kasneje na istem kraju in ob istem času. Pri pregledu izroče se tudi **spričevala o cepljenju**, ter bodi posebno še povdarjeno, da se v smislu ministerjalne naredbe zahteva pri sprejemu otrok v ljudsko šolo **spričevala o vspešno cepljenih kozah**.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 30. maja 1911.

Za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljeni c. kr. deželne vlade svetnik **Laschan, I. r.**

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se vplačili.

94

Natakarica

zanesljiva, slovenskega in nemškega jezika zmožna,

se sprejme takej

na račun s kavcijo ali z mesečno plačo po dogovoru. 2061

Naslov: **Gostilna kolodvor. Središče.**

Sprejme se dobro izurjena, spretna 2060

prodajalka

mešane stroke v večji trgovini na deželi. ::

Naslov pove uprav. „Slovenskega Naroda.“ ::

Ugodna prilika!

Imam 50 metrskih sežnjev lepih, suhih bukovich 2059

katere moram rad prostora umakniti ter bi jih po ceni prodal.

A. Kajfež, Kočevje

Proda se prav lepo posestvo

»Prenushof« ki meri 47 oralov in sicer 7 oralov lepih sadonosnikov z zlatnim sadnim drevjem, ki se naredi lahko 20 polovnjakov sadnega mošta, dalje 4 orale lepega vinograda z lepo trto, kjer priraste na leto najmanj 40 polovnjakov dobrega vina, 8 oralov lepih travnikov, kjer se na leto trikrat kosi, potem rodovitne njive, 2 vrta za zelenjavo, dalje gozd z mešanim lesom, drva se brez skrbi proda ven za 4000 K, potem 7 lepih poslopj, ena velika enonadstropna vila z 8 lepimi sobami, kletjo in kuhinjo ter zraven vile mlin in park, 1 velika gospodarska hiša, zraven shramba za žito, preša, spodaj 2 kleti, 1 viničarska hiša, zraven preša, spodaj lepa klet, velik goveji in konjski hlev, veliki lepi svinjaki, vse obokano in podano, en velik kozolec ter dobra voda takoj povsod zraven poslopja. — To posestvo je prav lepo in rodovito ter ne v bregu, leži na prijaznem mirnem kraju ter leži celo posestvo skupaj. Pripravno je za vsako obrt in živinorejo. K posestvu ostane vinska posoda, 2 voza, pljugi in brane. Oddaljeno je četrto ure od železniške postaje in od okrajne ceste Proda se zaradi smrti po prav nizki ceni 28.000 K in lahko ostane polovica na posestvu vključena. Več pove g. Josip Sajelšnik, gostilničar pri Sv. Jerneju, Sv. Duh-Loče pri Konjicah, Štajersko.

NB. Posestvo se tudi zamenja za kako manjšo obrt, gostilno ali trgovino.

Glogowski & Co.

c. in kr. dverni dobavitelji

Dunaj I., Franz Jozefs-Kai 15 in 17.

Edina specialna trrdka za kartoteko.

Registraturne kartne naprave.

Kaaa? ... Papa je dovolil! Saj je Jacobi —

Antinikotinske cigaretnice stročnice!

Pristne samo v cigaretnem zabojčku z imenom

Jacobi!

601

Zdravilne žveplene kopeli

VARAZDINSKE TOPLICE (Hrvaško)

železnična, poštna, telefonska in brzojavna postaja.

NOV ZDRAVILIŠČNI HOTEL Z ELEKTRIČNO RAZSVETLJAVO.

Staroslovni radiativni žvepleni vreli + 58° C

2003 priporočilji za

PROTIN, REVMA, ISCHIAS itd.

Pitno zdravljenje ob trdovratnih boleznih v vratu, jabolku, prsih, jebih, žleznah, črevesju.

Elektr. masaža, lužne, oglikovokislinske in solne kopeli.

Otvorjeno vse leto. — Moderni komfort.

Novi hoteli. Prekrasna okolica. Vojaška godba.

Prospekti daje zastoj kopališko ravnateljstvo.

Ilica 40 **G. Skrbic, Zagreb** Ilica 40

Z električnim pogonom urejena tvornica žaluzij, železnih in lesenih rolet za okna in trgovine, vseh vrst platnenih in lesenih tkanin rolet, iz platna, damasta, gradla, satina, ripsa itd.

— Cenovniki in proračuni na zahtevo zastoj. —

Telefon št. 492. 1792 Telefon št. 492.

Št. 17.911. **Razglas.**

Mestni magistrat ljubljanski naznanja, da se bodo počenši s 1. junijem 1911 vsak četrtek popoldne ob 3. uri brezplačno stavile koze

v veliki dvorani **Mestnega doma**. Vabijo se vsi starši, kojih otroci še niso cepljeni, da prinese te k cepljenju in k pregledu ceplencev, ki se vrši teden kasneje na istem kraju in ob istem času. Pri pregledu izroče se tudi **spričevala o cepljenju**, ter bodi posebno še povdarjeno, da se v smislu ministerjalne naredbe zahteva pri sprejemu otrok v ljudsko šolo **spričevala o vspešno cepljenih kozah**.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 30. maja 1911.

Za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljeni c. kr. deželne vlade svetnik **Laschan, I. r.**

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se vplačili.

94

Odda se 2036

mesečna soba

s posebnim vhodom

v **Salondrovi ulici št. 4, parter.**

Kuharica

za privatno kuhinjo z okoli 40 udeležniki se išče. Lahko to kuhinjo prevzame tudi v lastno režijo. Ponudbe na knjižotrnice A. Hromaska, Reka.

Potnik Slovenec

se sprojme

za Kranjsko in Spodnje Štajersko. ::

Franz Feldner, Dunaj IX, Kolingasse 17.

Prednost imajo taki, ki so že potovali in so dobro uvedeni. 2041

Proda se prav lepo posestvo

»Prenushof« ki meri 47 oralov in sicer 7 oralov lepih sadonosnikov z zlatnim sadnim drevjem, ki se naredi lahko 20 polovnjakov sadnega mošta, dalje 4 orale lepega vinograda z lepo trto, kjer priraste na leto najmanj 40 polovnjakov dobrega vina, 8 oralov lepih travnikov, kjer se na leto trikrat kosi, potem rodovitne njive, 2 vrta za zelenjavo, dalje gozd z mešanim lesom, drva se brez skrbi proda ven za 4000 K, potem 7 lepih poslopj, ena velika enonadstropna vila z 8 lepimi sobami, kletjo in kuhinjo ter zraven vile mlin in park, 1 velika gospodarska hiša, zraven shramba za žito, preša, spodaj 2 kleti, 1 viničarska hiša, zraven preša, spodaj lepa klet, velik goveji in konjski hlev, veliki lepi svinjaki, vse obokano in podano, en velik kozolec ter dobra voda takoj povsod zraven poslopja. — To posestvo je prav lepo in rodovito ter ne v bregu, leži na prijaznem mirnem kraju ter leži celo posestvo skupaj. Pripravno je za vsako obrt in živinorejo. K posestvu ostane vinska posoda, 2 voza, pljugi in brane. Oddaljeno je četrto ure od železniške postaje in od okrajne ceste Proda se zaradi smrti po prav nizki ceni 28.000 K in lahko ostane polovica na posestvu vključena. Več pove g. Josip Sajelšnik, gostilničar pri Sv. Jerneju, Sv. Duh-Loče pri Konjicah, Štajersko.

NB. Posestvo se tudi zamenja za kako manjšo obrt, gostilno ali trgovino.

V gestilni „pri Ribiču“ v Mostah pri Ljubljani

vsak petek sveže žlahtne ribe, potem vsak čas porutina, putke in piške pripravljene po želji, ter raznovrstna druga jedila ob vsakem dnevnem času. — Najfinejša vina: **istrianec, štajerc, cviček**. — Izvstno **Dreherjevo** pivo itd. 2047

Lep vrt s krasnim razgledom in prostorom za **balicanje**.

Za Ljubljancane najpripravnější izprehod!

Razglas.

Pri Mestni hranilnici ljubljanski

so uradne ure za stranke

ob sobotah in dneh pred prazniki od 8. dopoldne do 1. popoldne, sicer pa od 8. do 12. dopoldne in od 3. do 4. popoldne. Ob nedeljah in praznikih se sploh ne uraduje.

Ravnateljstvo Mestne hranilnice ljubljanske.

Ub. pl. Trnkoczy. 2053 **Anton Svetek.**

Tečem, da kupim samo pristne Palma kavčukove podpetnike

2057

„SLAVIJA“

... vzajemno zavarovalna banka v Pragi. ...

Rezervni fond K 53.758.385-24. — Izplačane odškodnine in kapitalije K 115.390.603-61.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

Vsa posojila daje

Generalno zastopstvo v Ljubljani

čigar pisarne so v lastne bančne hiši

v Gosposki ulici št. 12.

2032 **Učenec**

ki je dovršil ljudsko šolo, 14—15 let star, krepke rasti, se sprejme v trgovino z mešanim blagom

Antona Zuroca v Črnomlju.

ŠOFER

dober voznik, z večletno prakso, več obeh deželnih jezikov, išče službo s 1. julijem. 2044

Naslov pove upravništvo »Slov. Naroda«.

Doktor

išče kot začetnik mesta v odvetniški ali notarski pisarni, event. tudi za kratek čas.

Ponudbe pod „Doktor“, Celje, poste restante. 2043

Kleti se oddajo

Proda se tudi hiša

z zelenjadnim in sadnim vrtom.

Izve se na Mesarski cesti 1, Ljubljana.

V najem se odda

že nad 30 let obstoječa 1979

gostilna in trgovina s trafiko in žganjetočom

v prometnem kraju **Gorenjskem**.

Oziralno se bo samo na izurjene pridne in zmogne ponudnike.

Vse drugo se izve pri Fr. Stupica, trgovina z železnino v Ljubljani, Marije Terezije cesta 1, kjer se dobijo razven druge železnine neprekosljivi kosilni stroji »DEERING« in obračevalci sena.

V gestilni „pri Ribiču“ v Mostah pri Ljubljani

vsak petek sveže žlahtne ribe, potem vsak čas porutina, putke in piške pripravljene po želji, ter raznovrstna druga jedila ob vsakem dnevnem času. — Najfinejša vina: **istrianec, štajerc, cviček**. — Izvstno **Dreherjevo** pivo itd. 2047

Lep vrt s krasnim razgledom in prostorom za **balicanje**.

Za Ljubljancane najpripravnější izprehod!

Razglas.

Pri Mestni hranilnici ljubljanski

so uradne ure za stranke

ob sobotah in dneh pred prazniki od 8. dopoldne do 1. popoldne, sicer pa od 8. do 12. dopoldne in od 3. do 4. popoldne. Ob nedeljah in praznikih se sploh ne uraduje.

Ravnateljstvo Mestne hranilnice ljubljanske.

Ub. pl. Trnkoczy. 2053 **Anton Svetek.**

Tečem, da kupim samo pristne Palma kavčukove podpetnike

2057

„SLAVIJA“

... vzajemno zavarovalna banka v Pragi. ...

Rezervni fond K 53.758.385-24. — Izplačane odškodnine in kapitalije K 115.390.603-61.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

Vsa posojila daje

Generalno zastopstvo v Ljubljani

čigar pisarne so v lastne bančne hiši

v Gosposki ulici št. 12.

Izurjen knjigovodja in dober kontorist se sprejmeta takoj.

Plača 200 kron. — Ponudbe pod „knjigovodja“ na upravnishvo »Sl. Naroda«.

Kmetovalci!

Predno si kupite kosilni stroj o katerem ne veste :: kako bode deloval, :: oglejte in preizkusite

amerikansko kosilnico „Deering“

ki jo dobite edino le pri

Marije Terezije cesta 1 **Fr. Stupica v Ljubljani** Marije Terezije cesta 1

Priznalna pisma na vpogled. — Svari se pred podobno se glasečimi imeni.

Obračevalci za seno vedno v zalogi.

Oglejte si!

veliko zalogo koles z originalno znamko

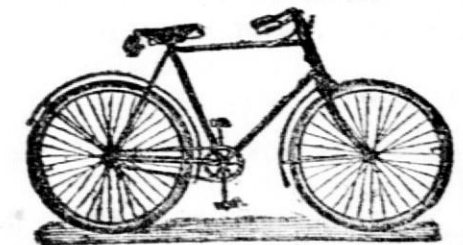

„Puch 1911“

pri **Fr. Čudnu**, trgovcu v Ljubljani

Prešernova ulica — samo nasproti frančiškanske cerkve.

Raznih znamk kolesa od K 110 — naprej vedno v zalogi.

Zaloga šivalnih strojev:

Singer in Ringschiff.

Pouk za voženje s strojem brezplačno.

Ceniki zastoj in poštnine prosto.

Edino zastopstvo za Kranjsko!

Valjčni mlin v Domžalah

I. BONČAR, LJUBLJANA

Centralna pisarna in skladišče: Vegova ulica 6.

Telefon interurb. št. 129.

Telefon interurb. št. 129.

Priporoča pšenično moko izvrstne kakovosti kakor tudi otrobe in druge mlevske izdelke.

Zastopstvo in zaloga v Gorici: Peter Gruden & Comp., Stolni trg šte. 9.

ANTON ŠARC, LJUBLJANA.

Izdelovanje perila, pralnica in svetlolikalnica, električni obrat, priporoča zelo dobro in solidno izdelano perilo po nizkih cenah.

„TETRA“

srajce za gospode v različnih barvah, dobre kakovosti, izborna noša, posebno priporočljivo za osebe, ki se rade pote in zoper prehlad. Dobi se blago :: in po meri izdelano perilo. ::

Vzorci na razpolago.

Za slabokrvne in prebolele je zdravniško priporočeno črno dalmatinsko vino 233

Kuč

najboljše sredstvo.

4 steklenice (5 kg) franko K 4-50.

Br. Novakovič, Ljubljana.

Išče se za Ljubljano verziranega

kontorista ali kontoristinjo

veščega slovenskega, nemškega, event laškega jezika in strojepisja za trgovino z deželimi pridelki.

Ponudbe z zahtevo plače pod šifro „K“ na upravnishvo »Sl. Naroda«.

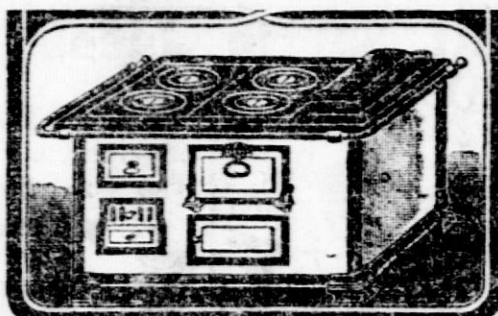
Krasna nova vila

z gospodarskim poslopjem, vrtom, sadonosnikom, njivami, travnikom in gozdom, skupaj okoli 30 oralov, na Spod. Štajerskem, odkoder pelja nova železniška proga na Slatino v Rogatec, se z živino vred proda zaradi starosti gospodarja in

lepo posestvo

20 minut od Celja z novo hišo, urejeno za gostilniško obrt, novo veliko gospodarsko poslopje s sušilnico za hmelj in novim svinjakom, eno njivo in okoli 5 oralov, travnika in sadonosnika pri večji vasi, se pod prav ugodnimi pogoji proda. — Več pove **Ig. Donau**, Glavni trg 10 v Celju. 2028

Štedilniki Triumph

Tvornica Triumph, dr. z om. z. Wels, Gor. Avstr. 1813

Katalogi zastoj in poštnine prosto.

Štajersko deželno zdravilišče **kopališče Neuhaus** pri Celju

staroznani topli vrelci 37° Celzija ter jeklen pitni vrelci, 397 m nad morjem, železniška postaja Celje, tople kopeli, pitno zdravljenje, zračne, posočne, solne in električne kopeli, masaža, elektroterapija itd.

Izborni zdravilni uspehi za ženske in živčne bolezni, protin, revmatizem, bolezni v mehurju itd.

Izvrstne restavracije, prekrasen park, vodovod planinskega izvira, električna razsvetljava, poštna in brzojavna postaja. — **Nizke cene.**

Zdravnik in ravnatelj: **Dr. A. Hebebaum.** — Pojasnila in prospekte daje brezplačno zdraviliško ravnateljstvo ozir. 1605 rentni urad.

Avtomobilni omnibus Celje-Neuhaus. :: Sezija: 10. maja do oktobra.

Prvi slovenski fotografski atelje

D. ROVŠEK

v Ljubljani

Kolodvorska ulica 32 a.

Ustanovljen leta 1890.

Št. 17759.

Razglas.

1980

Zaradi oddaje betonskih in ključarskih del

pri napravi ograje okoli stavišča državne obrtne šole v Ljubljani vršila se bode dne 10. junija t. l. ob 10. dopoldne javna pismena razprava

pri podpisnem mestnem magistratu v pisarni mestnega stavbnega urada.

Kolkovane in s 5% vadijem, določenim na podlagi ponujane skupne svote opremljene ponudbe, v katerih je navesti enotne cene in preračunjene skupne zneske v številkah in besedah, vročiti je do določenega časa dražbinski komisiji.

Na ponudbe, katere bi ne odgovarjale razpisnim določbam in na take, ki bi se pogojno glasile, prepozno ali naknadno vložene bile, se ne bode oziralo. Mestni magistrat si pridržuje pravico oddaje del tudi drugemu nego najnižjemu ponudniku.

Proračun, načrti in pogoji so razgrnjeni v pisarni stavbnega vodstva v Gorupovi ulici, vsak dan od 8. do 12. dop. in od 2. do 6. pop. na vpogled.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 29. maja 1911.

Za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljeni c. kr. deželne vlade svetnik:

Laschan I. r.

Gg. botrom in botricam

priporočam svoja

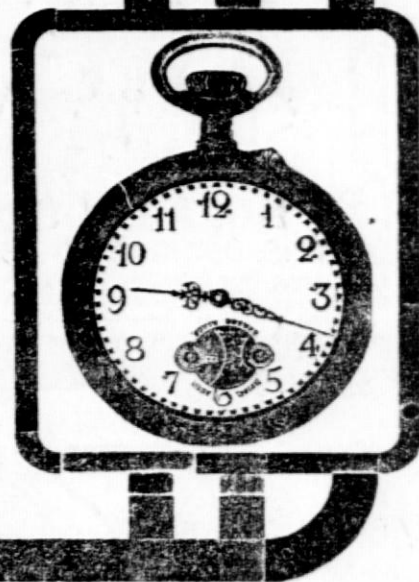
birmanska darila.

Nikelnasta moška ura z verižico od K 4-50 naprej
Prava srebrna „ „ „ „ „ 9-70 „
14 kar. zlata „ „ „ „ „ 44- „
Nikelnasta damska „ „ „ „ „ 8-50 „
Prava srebrna „ „ „ „ „ 9-50 „
14 kar. zlata „ „ „ „ „ 20- „
Uhani zlato na srebro „ „ „ 1-80 „
14 kar. zlati uhani „ „ „ 4-50 „
:: Največja in najsolidnejša trrdka ::

H. SUTTNER

Mestni trg (nasproti rotovžu). Sv. Petra cesta 8.

Lastna tovarna ur v Švici. Tvorniška znamka „Iko“.

Št. 979.

1983

Razpis dražbe.

Občina Bovec pol. okraj Tolmin razpisuje tem potom

gradnjo občinskega vodovoda na Plužnah

na podlagi projekta, izdelanega po deželnem stavbenem uradu v Gorici.

Gradnja je proračunjena na 6100 K in so bode oddala na podlagi enotnih v proračunu navedenih cen.

Načrti, proračun, kakor tudi splošni in posebni stavbeni pogoji so na ogled v občinski pisarni ob uradnih urah.

Pismene ponudbe z varščino 400 K v denarju ali pupilarnovarnih vrednostnih listinah je doposlati podpisnemu županstvu najkasneje

do 25. junija t. l.

Županstvo si pridržuje popolno prosto sklepanje o sprejetju ali odklonitvi ponudb.

Izid dražbe se naznani ponudnikom tekom 14 dni.

Županstvo trga Bovec,

dne 30. maja 1911.

LEOPOLD JONKO,
župan.

Oljnate barve
priznane najboljše

Fasadne barve
edino stanovitno proti vremenskim vplivom

Kranjski firnež in laneno olje

Lake
angleške in lastnega izdelka

Steklarski in mizarski klej

Čopiče
za vsako obrt

Prašno olje
za pode

Karbolinej in gips

Olje in mazilo
za stroje

Barve in potrebščine
za umetnike, slikarje, kiparje itd.

priporoča

Adolf Hauptmann

prva kranjska tovarna za oljnate barve, firneže, lake in steklarski klej.

Zahtevajte cenike!

Zahtevajte cenike!